

***”PAHAN AKSELILLA”
TULIPUNAISTEN KOMMU-
NISTIEN KANSSA!***

6-18.9.2019

*KIINA (BEIJING, TIANJIN, TANGSHAN, SHANHAIGUAN,
JINZHOU, SHENYANG, BENXI, FENGHUANGCHENG,
DANDONG, SHENGSIUAN)*

*POHJOIS-KOREA (SINUIJU, DONGRIM, JONGJU,
PJONGJANG, WONSAN, MT. KUMGANG)*

– Ilkka, terve! Vieläkö olet kiinnostunut diktatuureista?

Näillä sanoilla aloitti **Seppälän Jussi** joulun alla 2018 lyhyen mutta perusteellisen ylipuhumisen, jonka päätteeksi huomasin lupautuneeni lähteä hullunrohkealle seikkailumatkalle Pohjois-Koreaan!

Sama mies oli kymmenen vuotta sitten pestannut meikäläisen bussihanuristiksi Valko-Venäjälle. Siltä reissulta tultiin elävinä takaisin, joten miksei nyt sitten tältäkin? huomasin järkeileväni...

Lisämotiiviksi Jussi heitti haasteen:

– Suomenna taas joku kohdemaan hitti ja esitä se isännille sopivassa tilaisuudessa, niin saadaan ehkä ilmaista viinaa sielläkin?

Merkkasin matkan allakkaan.

Juhannusviikolla sain kutsun Suomi-Korea-seuran *) järjestämään seminaariin Helsingin Kirja-talolle, jonne oli kutsuttu paitsi Pohjois-Korean kulttuurikomissio, myös useita eurooppalaisia ystävyysseuroja. Näissä merkeissä tapasin mm. **Mr. Ryu Kyong-ilin**, joka toivotti meikäläisen lämpimästi tervetulleeksi musisoimaan kotimaassaan. Hänen käyntikortissaan luki juhlavasti ”Committee for Cultural Relations with Foreign Countries”.

Mihinköhän olin sotkeutumassa...?

6.9. SIPERIAN YLI KIINAAN...

Matkan järjestelyistä vastannut Suomi-Korea-seuran sihteeri ja moninkertainen Pjongjangin-kävijä **Juha Kieksi** jäi tällä kertaa kotiin ja oli delegoinut matkanjohtajan tehtävät ystävyysseuran puheenjohtajalle **Pekka Kotkasaarelle**. Tapasin tämän ja seitsemän muuta seikkailijaa Finnairin lähtöselvityksen yhteydessä. Seurueemme tuntui koostuvan monenkirjavasta, vahvojen persoonallisuuksien joukosta!

*) Ystävyysseurassa on n. 300 jäsentä, joista 60 on maksanut jäsenmaksunkin!

Jussi (valokuvaaja, Suomi-Valko-Venäjä -seuran pj) ja kuvataiteilijavaimonsa Marjatta.

Iso-Pekka (porukan suurpiirteinen kait-sija, jolla on sentään useimmiten homma hallussa).

Pikku-Pekka (hiljainen tarkkailija, jonka unenlahjat ovat vertaansa vailla).

Pirjo ja Daye (tiukasti keskenään viihtyvä eläkeläisparivaljakko, jolla on takanaan jo useita yhteisiä seikkailuja).

Ilkka (trubaduuri ja matkakirjailija).

Erno (Koreoiden historiaan - ja lähes kaikkeen muuhunkin - hämmästyttävän hyvin perehtynyt energinen teekkari. Ryhmän fanaattisin kommunisti).

Harry (individualistien aatelia, jonka pahana tapana on kadota omille teilleen joka käännteessä).

Reittimme kulki vuoden -95 Siperian junamatkalta tuttujen Irkutskin ja Ulan Batorin yli suoraan Pekingiin. Runsaan seitsemän tunnin lennon aikana katsoin elokuvan *Jersey Boys*, jossa 50-luvun mieskvartetti joutui sietämään kontratenorinsa ylisuurta egoa. Siinä oli jotain tuttua...

7.9. LÄNSIMAISTUNUT BEIJING!

Pekingin (nyk. Beijingin) juna-asema oli muuttunut niin paljon edellisestä käynnistäni, etten tunnistanut enää ainuttakaan yksityiskohtaa. Viime kerralta mieleen olivat jääneet lähinnä polkupyöräilevien kansalaisten valtava massa ja heti lähikulmilla alkanut slummimainen *hutong*-alue. Nyt ei pyöriä juuri näkyvät, ja rähjäkorttelien tilalle oli noussut jättimäisiä liikerakennuksia.

Ajelimme pikkubussilla 300 metrin päässä asemalta sijainneelle *Zhong Gu* -hotellille (**), jonka ala-aulan epäviireinen flyygelipöytä piti tietysti heti tyyppittää. *Miehen*

ja pöllön sain soitettua loppuun asti, mutta *Stairway to heaven* katkesi tyllysti, kun vihainen portsaripatu kävi paukauttamassa sen kannen sormilleni! Elekielestä ja ilmeistä päätellen länsimainen musiikki häiritsi aamuunisia asiakkaita.

Sain kämppikseksi sympaattisen **Ernon**, jonka aatteenpunainen T-paita johdatteli jo kohti "vasemmistopatrioottisia" tunnelmia. Tämä 22-vuotias lappeenrantalaisteekkari oli joukkomme ylivoimaisesti nuorin – ja ajatusmaailmaltaan vielä "sopivasti ryvetymätön" yksilö. Kuuntelin uteliaana hänen kiihkeitä näkemyksiään reaalisosialismin iloista.

Pikaisen majoittumisen ja suihkun jälkeen lähdimme pienellä porukalla (Jussi, **Marjatta**, Erno) baanalle. Päätimme suunnistaa kuuluisalle *Tiananmenin*-*) aukiolle, joka epämääräisen mutta umpikiinalaisen kartan mukaan sijaitsisi "aivan tässä lähistöllä".

– Äkkiäkös me sinne käppäillään! totesi jalkavaivainen Jussikin.

Kävelimme, kävelimme ja kävelimme...

Matkalla näimme epäilyttävän paljon kolmimiehisii poliisipartioita, jotka tiukkanaamaisina vahtivat kansalaisten liikehdintää parinsadan metrin välein jalkakäytävillä. Yritimme tilata olutta useastakin kulmakuppilasta, mutta saimme vain mehua tai jääteetä!

Noin viiden kilometrin ja lähes tunnin (!) marssimisen jälkeen löysimme itsemme vihdoinkin keskeltä valtaisaan ihmismassaa (isokiinalaisia ja pikkukiinalaisia), joka ilmeisesti oli vaeltamassa kohti Tiananmenia ja *Kiellettyä kaupunkia*. Siinä vaiheessa meille valkeni, että meidän olisi jonotettava vielä tuntikausia turvatarkastusten kautta päästäksemme noihin turistiryysiin! Totesimme urakan turhan haastavaksi ja tyydyimme ottamaan kaukaa valokuvia **Maon** jättimäisestä naamasta, joka jo pilkotti ihmismuurin takana.

Istahdimme hetkeksi keskuspuiston penkille katselemaan puunhalaajia, ja otimme sitten taksin takaisin hotellille. Alakerran baarista saimme onneksi jo oikeaa *Yanjing*-olutta.

Taisimme itse asiassa juoda neljään pekaan koko niiden säälittävän kaljavaraston, mikä harmitti myöhemmin paikalle tulleita.

*) *Tiananmenin* nimi nousi koko maailman tietoisuuteen 1989, kun Kiinan armeijan joukot tukahduttivat opiskelijamielenosoitukset rajuin ottein. Surmansa sai pari tuhatta uudistusten puolesta marssinutta.

Taipaleemme kohti Pohjois-Koreaa jatkui junalla! Matkatoimiston uusiseelantilainen opas toi meille liput sovitusasi, minkä jälkeen kävelimme hyvissä ajoin asemalle odottelemaan puoli kuudelta lähtevää rautahepoa. Tässä vaiheessa ei haluttu ottaa pienintäkään riskiä aikataulusekoiluissa.

Matkan ensimmäinen vastoinkäyminen (jos niitä oluiden asemasta saatuja limuja ei lasketa) sattui lipuntarkastuspisteellä: **Pirjon** lippuun oli jostain syystä kirjattu väärä passinumero, eikä virkailija suostunut leimaamaan sitä. Iso-Pekka taputteli takkinsa rintapienen punaista pinssirivistöä ja vakuutti kaiken järjestyvän siitä huolimatta:

– Tällaista tämä täällä aina on. Mennään vain eteen päin!

Makuuvaunut oli jaettu kuuden hengen ahtaisiin hytteihin. Meidän loosiin tulivat Seppälät, Pirjo ja kaksi kiinalaista. Hyppäsin suosiolla ylimmälle punkalle ja vedin peiton korviin. Lohduttaudivin ajatuksella, että matkaa rajalle on sentään 1000 km. Palautin mieliin ennen matkaa lukemani romaanin *Seitsemän nimen tyttö* *).

*) Kirja kertoo nuoren naisen uskomattomasta paosta suljetusta maasta. **Hyeonsoo Lee** varttuu hyvän perheen tyttärenä Pohjois-Koreassa. Hän uskoo, että kotimaa on paras paikka elää, mutta alkaa kasvaessaan epäillä virallista totuutta. Miten on mahdollista, että maailman parhaassa maassa perheitä kuolee kadulla nälkään ja ihmisiä teloitetaan julkisesti? Hyeonsoo päättää livahtaa salaa tapaamaan Kiinassa asuvia sukulaisiaan ja jää maahan. Tästä alkaa hurja selviytymistarina. Kirja on raju kuvaus elämästä eräissä maailman pahamaineisimmista yhteiskunnista – ja koskettava kertomus rohkeudesta ja päättäväisyydestä.

8.9. KOHTI TUNTEMATONTA!

Aamulla kuulumme, ettei toisessa ”suomalaisosastossa” oltu juurikaan nukuttu. **Harryn** kuorsausta olisi kuulemma vielä jotenkin siedetty, muttei enää sitä, kun raivoa puhkunut **Daye** lisäksi matki häntä – ja urputti muutenkin toisten yöllisistä vessakäynneistä: – *Taasko sitä helvetin ovea pitää aukoa?!*

Seurueemme syvistä riveistä alkoi vähitellen kuulua ”mummottelua” ja ”pojittelua” siinä määrin, että matkanjohtaja katsoi parhaaksi huolestua yhteishenkemme laadusta:

– *Koettakaas nyt sietää toisianne. Tässä on vielä kymmenen päivää jäljellä!*

Dandongin rajakaupungissa vaihdoimme junaa ja kuvasimme aseman edessä seissyttä valtavaa Maopatsasta. Tällä kertaa uudet liput toi australialainen nuorukainen. Pekka porhalsi niiden kanssa suoraa päätä Korean-junaan, katsomatta taakseen – sillä seuruksella, että jäin yksin tungokseen asemalaiturille!

Joululaulua *Mao on niin kaunis* lauletaan Kiinassa vieläkin!

Yritin kuumeisesti selittää vartijoille, että lippuni on ryhmänjohtajan hallussa jo junassa, mutta kielimuuri oli ylittämätön: – *Ei lippua? Ei junaan!!*

Lopulta älysin mennä selittämään tilannetta erään toisen ulkomaalaisporukan oppaalle, jonka kuvittelin osaavan englantia. Hänen avullaan saimmekin lopulta synkkäilmeisen kerberosken päästämään minut sisään – jostain kilometrin pituisen junan satunnaisesta ovesta. Huomasin kohta ahtautuneeni matkalaukkuineni keskelle pohjoiskorealaista nuorisojengiä – mukavasti vaunujen yhdyskäytävälle, lukittujen ovien väliin!

Ikkunasta näin yhtäkkiä aussiooppaamme juttelemassa jonkun paikallisen kanssa! Hakkasin ikkunaa ja sain kuin sainkin heidän huomionsa. Kirjoitin nopeasti kapulan näytölle ”WHERE IS THE FINNISH GROUP?” Hölmistynyt kaveri ehti juuri ja juuri viittilöidä käsi-merkein ”NEXT WAGON”, kun juna jo lähti liikkeelle!

Se tieto helpotti oloa. Lähes tunti kuitenkin vierähti, ennen kuin väliovi lopulta saatiin auki, ja pääsin omaan hyttiin. Tällä kertaa saimme jakaa sen portugalilaisen ja aussin kanssa.

Shengsuaniissa ylitimme rajajoen – ja sitten oltiinkin jo sillä kuuluisalla, **George W. Bushin** nimeämällä ”pahan akselilla”, Pohjois-Korean puolella. Maahantulotarkastuksia varten jouduimme raahaamaan pakasimme tunkkaiseen halliin. Parin tunnin jonottelun jälkeen matka pääsi vihdoin jatkumaan kohti pääkaupunki Pjongjanga, jonne oli vielä viitisensataa kilometriä. Maisemia yläpeltitä ei juuri voinut katsella, joten tyydyin lukemaan **Bill Brysonin** *Lyhyttä historiaa lähes kaikesta...*

POHJOIS-KOREA on sosialistinen yksipuoluejärjestelmä, jota johtaa kommunistisena pidetty Korean työväenpuolue. Sen ideologia perustuu omavaraisuutta korostavaan *juche*-aatteeseen, jota maan ulkopuolella on luonnehdittu stalinistiseksi diktatuuriksi.

Kun 2. maailmansodassa tappion kokenut Japani veti joukkonsa 1910 miehittämästään Korean kuningaskunnasta, Neuvostoliitto ja USA jakoivat maan kahtia. NL:n miehittämälle yöhykkeelle perustettiin 1948 Korean demokraattinen kansantasavalta, ja työväenpuolueen pääsihteeristä **Kim Il-sungista** tuli valtionpäämies. **Stalinin** taloudellisesti ja sotilaallisesti tukeman valtion talousohjelma rakentui raskaan teollisuuden, maaseudun kollektivisoinnin ja armeijan asevarustelun ympärille.

Kimin tavoitteena oli Korean yhdistäminen. Kansanarmeija ylitti 38. leveyspiirillä olevan rajan ja kukisti Etelä-Korean v. 1950. YK tuli USA:n johdolla etelän tueksi, ja liittouman joukot miehittivät Pjongjangin. Aselepo saatiin aikaan vasta 1953, Kiinan liittyttyä pohjoisrintamaan.

Kim Il-sungin ympärille luotiin henkilökultti vahvistamaan autoritaarista diktatuuria. Hänen kuvaansa levitettiin kaikkialle, kansalaiset alkoivat käyttää sillä koristettuja rintamerkkejä, ja kouluissa opetettiin Suuren Johtajan elämäntarinaa ja opetuksia.

Kimin kuoltua 1994 puolue nimitti hänen poikansa **Kim Jong-ilin** valtion johtoon. Maa alkoi satsata puolustukseen yhä enemmän ja käynnisti ydinvoimaohjelman. Tämä johti nälänhätään, joka vaati yli miljoona uhria. 2011 avustusjärjestöt arvioivat kuuden miljoonan pohjoiskorealaisen olevan ruoka-avun tarpeessa.

2000-luvulla Pohjois-Korea on ollut julkisuudessa lähinnä ydinase- ja ohjusohjelmiansa takia. Ensimmäisen atomipomminsa se räjäytti 2006. Maata vastaan on asetettu useita talouspakotteita, joiden kannalle myös Venäjä ja Kiina kääntyivät 2009 tehdyn ydinkokeen jälkeen. Korea reagoi poistamalla maan perustuslaista kaikki viittaukset kommunismiin.

Vuonna 2013 Kim Jong-ilin poika **Kim Jong-un** irtisanoi aseleposopimuksen ja palautti maiden välisen sotatilan.

Pohjoiskorealaisen ovimikon nykäsmäiset
ajatukset oli helppo arvata:
– Saatat hyvinkin olla maailmanmestari...
mutta minäpä olenkin vahtimestari!

HOTEL PYONGYANG KORYO

Vuonna 1985 avattu *Koryo*-hotelli Pjongjangin keskustassa on Pohjois-Korean toiseksi suurin hotelli. 143 metrin korkuisessa kaksoistornissa on 45 kerrosta ja 500 huonetta.

9.9. ”VESIPUISTO MUNSU – KAIKKI MUKAAN VIETTELEE”

Pohjois-Korean kansallispäivä. Aamiaisella yllätti kahvitarjoilun rajoittaminen vain yhteen kupilliseen per hotellivieras! Muutenkin sen keittäminen tuntui olevan täällä rasittavan vaikeaa – jono kahvipöjälle oli koko ajan melkoinen.

Pirjo ja Daye tulivat bussille noloina tunnin myöhässä – kellot olivat vielä Kiinan ajassa. Suurpiirteinen Iso-Pekka naureskeli, että tällaisia vastoinkäymisiä hän vielä sietää: – *Sen sijaan edellisellä reissullamme oli mukana Seura-lehden toimittaja, joka jäi kiinni tekemällä isännille liian ”hankalia” kysymyksiä tšekiläisen sosialismin toimivuudesta. Tästä aiheutui mullekin vaikeuksia!*

Bussissamme oli myös sveitsiläisiä kelloseppiä.

Päivän mittaan ohitimme *Sinuiju-*, *Dongrim-* ja *Jongiu-* nimiset pysäkit niitä sen ihmeemmin ihalematta.

Illalla klo 19.00 tulimme vihdoinkin perille. Ystävällisen vastaanotokomitean muodostivat maan kulttuurikomitean viskaalit Mr. **Kim** ja Mrs. **Ri** (kuinkas muuten... maan ylivoimaisesti yleisimmät sukunimet). Kumpikin puhui täydellistä englantia ja oli selvästi motivoitunut pitämään meistä huolta seuraavat yhdeksän päivää.

Hotelli *Koryo* (****) oli mahtipontinen, upea kolossi aivan päärautatieaseman tuntumassa. 12. kerroksen huoneemme ikkunasta avautui hieno näkymä keskustan suuntaan – massiivinen *Juche*-tornikin näkyi horisontissa. Meille jaettiin vihdoinkin kellontarkka ohjelma vierailumme käyntikohteista, joten vähitellen alkoi selvitä, miten tulisimme täällä aikamme viettämään. Illallinen nautittiin hotellin suuressa ruokasalissa. *Kimchiä* *), kalaa, nuudeleita...

Aulabaarissa yritettiin vielä heikolla menestyksellä jututtaa tarjoilijatyttöjä. Nämä olivat lähinnä kiinnostuneita Ernon iästä ja lippalakista:

– *How old are you?* oli heidän ainoa lauseensa, jonka kikatukselta erotti. Soitin heille matkaa varten opetteleman *Mt. Paektu* -balladin epäviireisellä pianolla.

Ilta lukemiseksi pänttäsin ihmeissäni *juche*-aatetta Juha Kieksin kirjoittamasta opasvihkosesta, jonka sain Ernolta lainaksi.

Ajoimme Koreoiden jälleenyhdistymisen muistomerkin **) alitse. Hiilivoimala tuprutti paksua savua joen varressa.

Reissun ensimmäiseksi kohteeksi olivat isäntämme valinneet Presidentti **Kim Il-sungin** syntymäkodin *Mangyongdaen*, joka oli museoitu valtavan puiston keskelle – vähän liiankin steriiliksi. Satavuotisiin rakennuksiin päästiin töin tuskin kurkistamaan ovi- ja ikkuna-aukoista, ja tuonaikaiset työkalutkin näyttivät liian ”vahamaisilta” ollakseen aitoja. Suurille johtajille jalostettuja *kimilsungia-* ja *kimjongilia-* kukkia valokuvattiin kuuliaisesti. Pyhän kaivon vettä maisteltiin myös – siinä toivossa, että kaikki maailman taudit ja murheet jäisivät unholaan. Oravakin nähtiin!

Päivän toinen kohde olikin sitten mieluisampi: Rakkaan Johtajan **Kim Jong-ilin** (***) ystävällisesti kansalaisille rakennuttama ylellinen *Munsu*-vesipuisto! Sisääntuloaulassa meidät vastaanotti hänen vaikuttavaan merimaisemaan sijoitettu lähes nelimetrisen vahapatsaansa, jota kohteliaimmat meistä kumarsivat syvään – oppaiden esimerkin innoittamina.

Vesipuisto oli täynnä lomailevia korealaisperheitä, joiden sekaan pääsimme vapaasti ujuttautumaan. Minkäänlainen kommunikointi ei tosin tullut kieli-muurin takia kysymykseenkään. Niinpä keskityimme testaamaan ponnahduslautoja ja sikakorkeita liukureita. Vaatimaton saunakin löytyi.

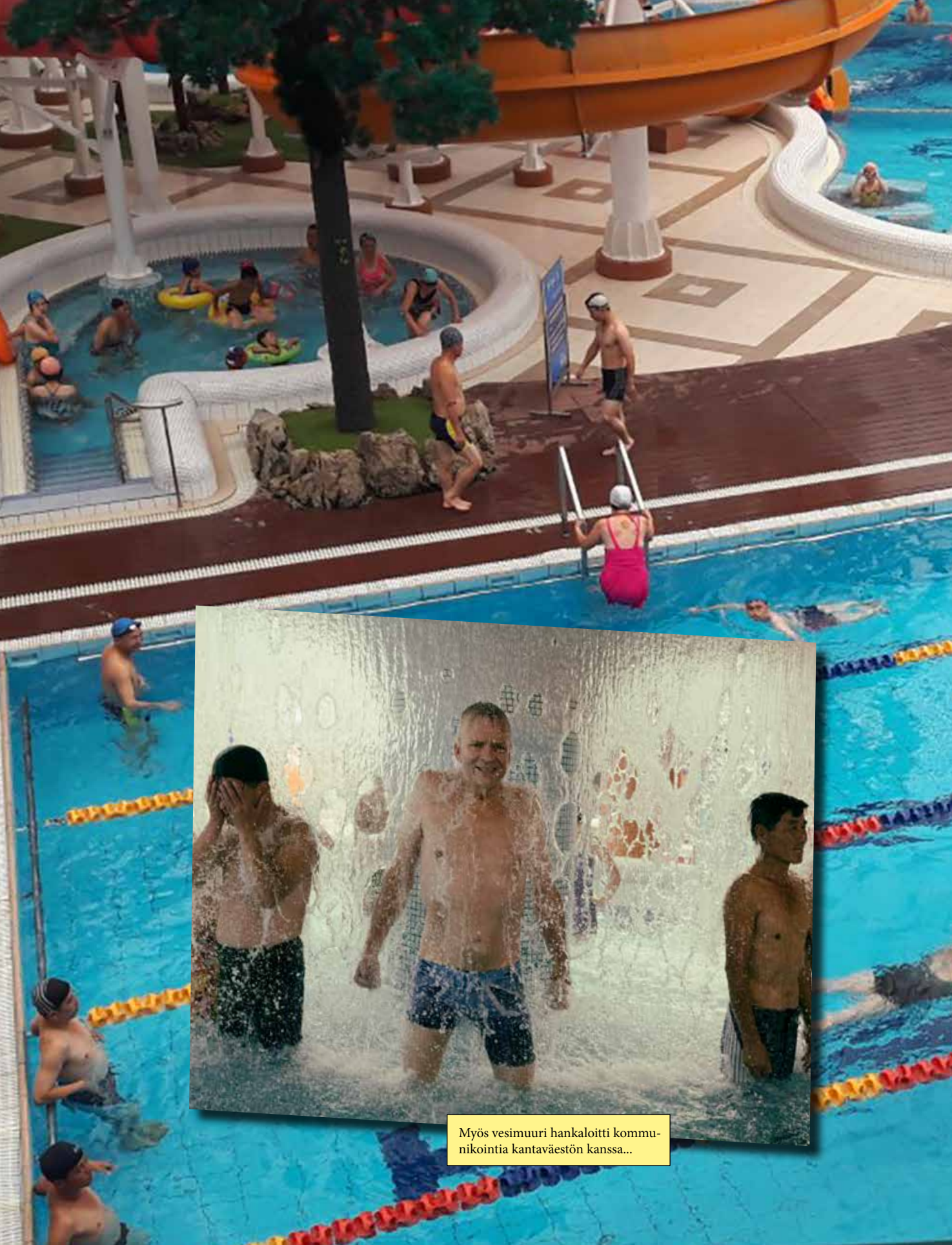
*) *Kimchi* on kiinankaalista tai muista kasviksista hapatettu salaatti. Tulisuuden ja punaisen värin se saa mm. chileistä, sipulista, valkosipulista, retiisistä ja inkivääristä.

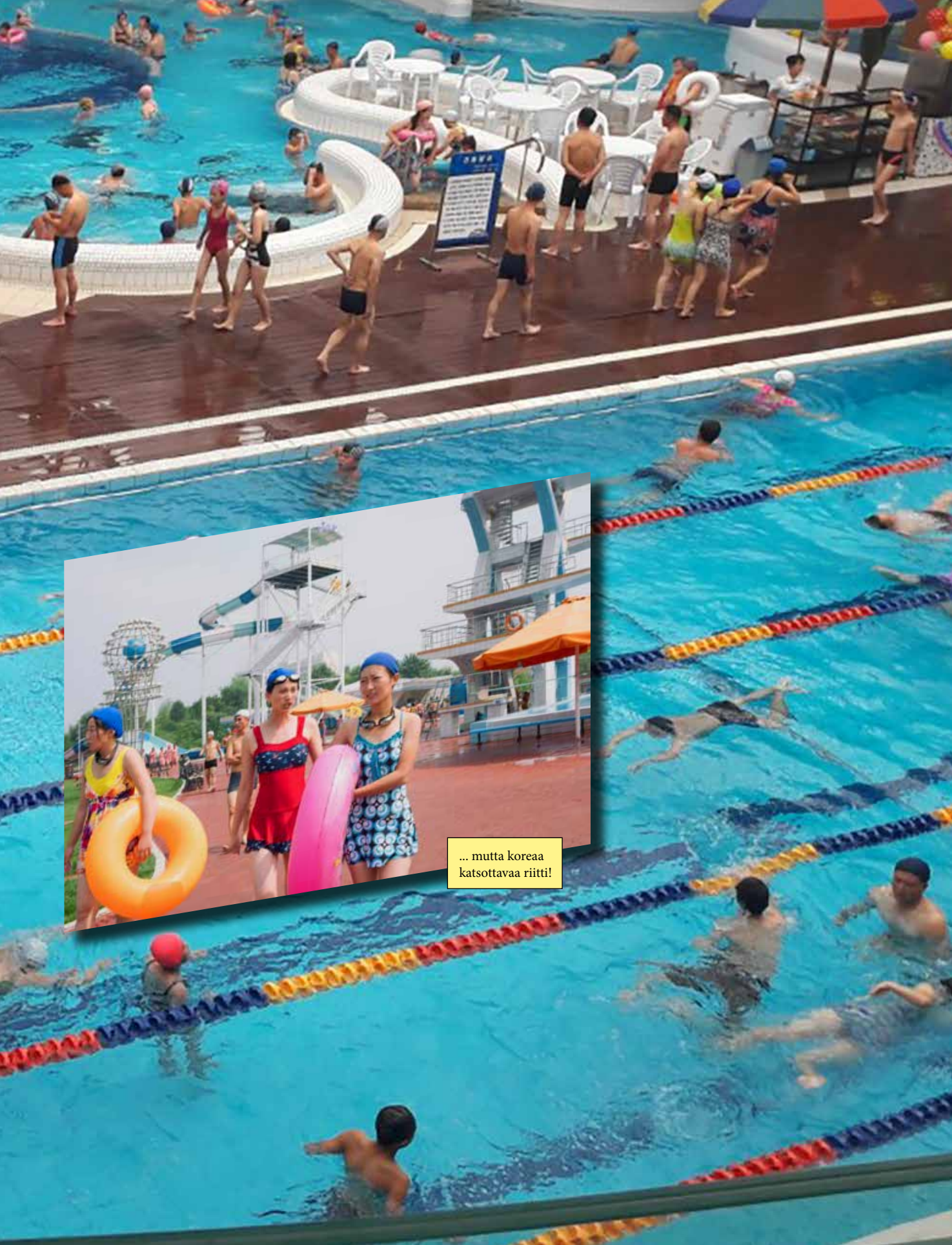
***) Koreoiden yhdistymisen muistomerkki on rakennettu varmuuden vuoksi jo etukäteen!

***) **Kim Jong-il** syntyi 1942 *Mt. Paektun* salaisella vuorileirillä. Kuten isänsä myös Jong-iliin Pohjois-Korean propagandakoneisto liitti lukuisia myyttisiä tapahtumia: virallisen elämäkerran mukaan hän mm. sävelsi kuusi oopperaa kahdessa vuodessa ja löi elämänsä ensimmäisellä golf-kierroksellaan viisi hole-in-onea!

Myös vesimuuri hankaloitti kommunikointia kantaväestön kanssa...

... mutta koreaa katsottavaa riitti!

POHJATONTA
HAUSKANPITOA..?

Ei. Tässä otti vähän
jalkapohjasta...

...ja tässä mahanpohjasta!

Vesileikkien ja lounaan jälkeen pääsimme tutustumaan Pjongjangin metroon. Yllättävän siisti ja toimivantuntuinen verkosto – tunnelien seinät oli maalattu täyteen luokkasodasta kertovia maalauksia. Ajoimme viisi pysäkinväliä.

???

Mä onnistuin hukkaamaan mun sukat ja sandaalit sinne, mut sit siinä lähtöportilla ne tuotiin mulle tarjottimella!

Iso-Pekka kehuu Rille vesipuiston tehokasta sukka- ja sandaalipalvelua.

Maan allakin voi ihailia maisemia...

Seuraava kohteemme oli *Arch of Triumph* -muistomerkki, kaikkien riemukaarien veli. Jättiläiskokoinen pytinki oli rakennettu 1945 voitetun "isänmaallisen sodan" kunniaksi. Nousimme hissillä sen ylätasanteelle ihailemaan maisemia.

Kotimatalla pistäydyimme *Wolhyangin* taidehallissa. Näyttely oli tosin jo suljettu, mutta matkamuistoja sai ostaa 25 minuuttia. Hurjan kiva.

Viideltä päästiin vielä sinfoniaorkesterin konserttiin, jossa kuultiin paikallisten säveltäjien hyvin konsannanssipitoista, marssipoljentoista musaa kahdessa eri nyanssissa – fortessa ja fortissimossa. Esityksen loppupuolella lavalle nousi konevoimalla ruusunpunainen flyygeli, jota pitkätukkainen kansalainen osasi käsitellä varsin vakuuttavasti. Harry tuijotti kahta naissoittajaa ja totesi hämmentyneenä:
– *En ole ikinä ennen joutunut sinfoniaorkesterikonserttiin! Olisikohan pitänyt joutua jo aiemmin?*

Lyömäsoitintaiteilija ja harpisti olivat minustakin söpököjiä. Pitkistä loppuapludeista huolimatta ylimääräisiä ei kuultu. Muusikot pakkasivat pillinsä tasalta ja lähtivät vissiin kylille juomaan viinaa?

Illalla kysyimme Jussin kanssa Kimiltä, olisiko hänellä mitään sitä vastaan, että lähtisimme vielä kaupungille omin päin. Hänellä tuntui olevan:
– *Well... teinä en ainakaan tänään lähtisi. Kansallispäivän johdosta liikkeellä saattaa olla turhankin isänmaallista ainesta, ja meidän olemme you know vastuussa teidän turvallisuudesta ja... ja...*

Tulkitsimme tämän kiertelevän vastauksen siten, että muina iltoina saattaisi onnistua.

Illallisella vedettiin naamaan pihviä, spagettia, kimchiä ja jäätelöäkin. Baarin puolella pojat jatkoivat politiikkapuheitaan aina pikkutunneille saakka. Kuulin aamulla, että Pekka ja Harry olivat joutuneet vähän toppuuttelemaan Ernon "jucheparatiisia" ylistäviä purkauksia.

10.9. JUCHEA, LUOTEJA JA PIANONSOITTOA...

Erno liittyi *Che Guevaran* ihailijoihin pukeutumalla tämän naamalla koristeltuun tulipunaiseen t-paitaan. Harryn kassissa tämä kuuluisa marxilainen vastarintaheppu oli hymyillyt jo matkan alusta saakka.

Jussi kävi Kimin kanssa aamukävelyllä. Ainoa mainittava "nähtävyys" oli kuulemma ollut naisten huutosakki, joka oli kannustanut töihinmenijöitä reippain iskulausein: – *Jaksaa, jaksaa!*

Päivän ensimmäinen ekskursio oli sairaala, jossa pääsimme tutustumaan rintasyöpä- ja synnytysosastoihin. Laitoksen kuvanviekkeä ylilääkäri esitteli meille (Rin tulkkamana) tottuneesti keskosa, kolmosia ja *Siemensin* laitteita. Viimeistään täällä valkeni, että P-Korean naiset ovat tosi kauniita – niin kauniita, että osa meistä (Erno) suorastaan pyörtyi.

Pyöräyttävää naiskauneutta?

Suhteellisen tuoreitakin kimejä nähtiin!

– Joko se poika heräsi?
Hän voi kyllä meidän
puolesta jäädä tähän
varmuuden vuoksi
tarkkailuun pariksi
vuodeksi.

Hoitaja tulee kohta!

Jussin mestarilaukaus liikkuvan bussin
ikkunasta: hääparit hakemassa Korkeim-
man siunausta liitoilleen...

170 m korkean *Juche*-tornin sisääntulon yhteydessä oli seinien täydeltä maailmalla tulleita kannustelaittoja. Suomesta lähetettyjä löysimme yhdeksän. Iso-Pekka valisti meitä:

– *Juche*-aatteen *) tavoitteena on tehdä Pohjois-Koreasta maailmalle mallisocialistimaa! Repikäämme siitä.

Mieleen nousivat automaattisesti **Stalinin** ajatukset Suomesta vuonna 1944:

– *Suomesta saamme oivan mallimaan, vieraankin jossa käydä sallitaan katsomassa, miten aate kasvaa vaan, kun punakoneen akselia rasvataan...*

(Aaltonen – Pollari: ”Kultainen anka” -2006)

Massiivinen *Juche*-torni jaksaa innoittaa aateveljiä ja -siskoja yli kansallisten rajojen...

Tuntuu uskomattomalta ajatella, että Neuvostoliiton romahduksen ja Berliinin muurin kaatumisen jälkeen meillä toimii vielä kaksikin aatetta tiukasti ihailevaa puoluetta: Suomen Kommunistinen Puolue ja Kommunistinen työväenpuolue.

Mummot kivahtivat juchea ylistävälle Ernolle:

– *Mikset muuta poika tänne, jos kerran Suomessa on asiat päin p-settä?!*

Tornin hississä oli hetki (1,5 min) aikaa vaihtaa ajatusta hongkongilaisten kanssa:

– *Surkea tilanne meillä!*

– *Taitaa olla? säestimme empaattisina.*

...ohjuksenmuotoinen *Ryugyong*-hotelli taas ei. Sitä on rakennettu vuodesta 1987 eikä valmistumisesta ole vielä tietoa.

*) Suuren Johtajan **Kim Il-sungin** 1955 kehittämä, marxismi-leninismistä kumpuava *juche*-aate on Korean demokraattisen kansantasavallan virallinen ideologia, jota esitetään koko maailman toivoksi. ”Se antaa tieteelliset vastaukset kaikkiin kysymyksiin ihmisestä ja kohtalon muo-vaamisesta”.

Juche-ideologiaan kuuluu voimakas itsenäisyyden ja itseensä luottamisen korostus: itsenäisyys on poliittista toimintaa ja talouden on oltava omavarainen. Aatteen mukaan maailmassa on kolme peruselementtiä: *luonto, yhteiskunta ja ihminen*. Ihminen on kaiken mestari ja päättää kaikesta. Hän on olio, jolla on luovuus ja tietoisuus. Oleellista *juchessa* on se, että vaikka massat ovat historian liikkeellepaneva voima, ne voivat toimia vasta saadessaan oikeaa ohjausta. Johtaja on yhteiskunnan keskus ja sen ohjaava elementti – kansanjoukko ei ole mitään ilman johtoa.

Tässä näkyy *juche*-aatteen paradoksi: massojen luovaa voimaa korostava oppi vaatii yksinvaltaista johtamistapaa. Henkilökultti ei ole vahingossa tullut sivutuote vaan aatteen keskeinen sanoma. *Juche* on kiinnostanut myös Suomen vasemmistolaisia, jotka eivät halunneet sitoutua vain Neuvostoliittoon. Monet pettyivät siihen kuitenkin melko pian, sillä *juche* oli voimakkaasti vain Korean omaa sisäistä propagandaa.

Lounaan jälkeen sain kokeilla sitä, mistä minua ehkä eniten oli varoitettu ennen matkaa – tutustumista pohjoiskorealaiseen lääkäriasemaan! Kim oli jo hyvän aikaa kuunnellut yskimistäni ja oli omavaltaisesti bukkannut ajan hotellin poppamieheltä. Pikaisen konsultaation tuloksena sain kymmenen tabletin antibioottiluonnon – josta ei kyllä ollut mitään apua selvästäkin virusperäiseen tautiini.

– Hyvä, ettei sentään määrätty koiradieettiä! yritin keventää tunnelmaa. – Niitähän teillä vissiin yhä syödään?
– Joo, keittona... mutta vain kerran vuodessa, suuren kevätjuhlan aikaan. Teillä kuulemma syödään vastaavasti jouluisin sikoja? *)

Sitten ajelimme opettajien koulutuslaitokseen, jossa suurimman vaikutuksen teki oppilaiden omaksuma virtuaalinen helmitaulu! Pienet kädet vispasivat touhukkaasti ilmaa samalla, kun lapset laskivat päissään kolminumeroisia yhteen- ja vähennyslaskuja. Jotkut pompottelivat samalla pingispalloa, koska ”kahteen täysin erilliseen asiaan keskittyminen tehostaa oppimista”, selittivät opettajat. Oikeita vastauksia vielä korostettiin kannustavin yhteiskarjaisuin. (Tästä ei ole pitkä matka skientologien ”Very good, very good!”-huutoihin, huomasin mieltäväni).

Ampumaradallekin päästiin. Useimmat ostivat suositellun viiden luodin sarjan, mutta meikäläinen tyytyi yhteen. Perustelin valintaani Hollywood-opein:
– ”Kun luoti ei riitä, James Bond”.

Illallinen nautittiin poikkeuksellisesti hotellin ulkopuolisessa taidemestassa, jolla oli kunnioitusta herättävä nimi: *Comprehensive Art Exhibition House of Mansudae Art Studio*. Mukaan liittyi myös oppaidemme esimies Mr. **Ryu**, jonka olin siis tavannut jo kesäkuussa Kirjan tilaisuudessa. Hän oli muutama vuosi sitten isännöinyt Maailman harmonikkaliiton vierailua Pjongjangissa – puolet siitä ryhmästä muodosti liiton presidentti, hyvä ystäväni ja inttikaverini **Kimmo Mattila**.

Yhdeksän ruokalajin illallisen (viiräisenmunia, mustekalaa, *pollack*-kalaa, pihviä...) päätteeksi sinipukuiset tarjoilijattaret nappasivat mikrofonit käsiinsä ja lauloivat lumoavan kauniisti jonkun korealaisen laulun. Lisää karaokea seurasi kuin liukuhihnalta: Ri, Kim ja Ryu kävivät kukin vuorollaan vetäisemässä omat brauvuurinsa. Suomalaisia ei saanut lavalle millään – kaikki vetosivat joko epämusikaalisuuteensa tai kurkkutulehdukseen. Lopulta Ryu nousi ylös ja kuulutti:
– Well, Mr. Ilkka... I've heard that you could perhaps play some North Korean music with piano? I would be very delighted if you could do it!

Olin osannut jo vähän odottaa tätä hetkeä. Aloitin kuitenkin **Mårtensonin** *Myrskyluodon Maijalla*, jonka kerroin kuvaavan suomalaisille tärkeää saaristolaiselämää. Sitten soitin hyvin omintakeisen version kaikkien tšekäläisten tuntemasta *Mt. Paektu*-hymnistä. Yhdistelin teemaan sekä *Finlandiaa* että *Crocodile Rockia*, joissa on hieman samaa sointupohjaa.

Pianistin jokaista koskettimen valintaa tarkkailtiin herkeämättä...

Mr. Ryu

Kulttuuripomo taisi liikuttua esityksestä. Hän tuli kiittämään kädestä pitäen:

- Mr. Ilkka... *in the beginning of your performance you touched my heart! In the middle you hit it! In the end... you blowed it out of my breast!!*
- *Tuollaista ei voi teeskennellä. Osui ja upposi!* vahvistivat Jussi ja Marjattakin jälkeen päin:
- *Sen silmät olivat aidosti kyynelissä!*

Loppuillasta myös tansittiin. Tarjoiljamimmat, Kim ja Ri hakivat meikaläisiä ahkerasti. Jossain vaiheessa Kim pyysi minua vielä säestämään itseään lauluissa *Danny boy*, *Love me tender* ja *Edelweiss*. Yllättävän hyvin siis myös kansainväliset hitit olivat levinneet tänne ”lännen jumalien” selkien taakse.

Ennen hotellille lähtöä Mr. Ryu halusi kuulla vielä jonkun ”mukavan pikku kappaleen yömyssyksi”. Soitin **Queenin** *Bohemian rhapsodyn*.

Gamsa hammida!

11.9. TAITAVIA LAPSIA, SILKKIÄ, YÖJALKAA...

Pikku-Pekka nukkui vaihteeksi pommiin, joten myöhästytettiin vähän aamun ensimmäisestä kohteesta *Kim Won Gyun* Musiikkiyliopistosta. Kiertelimme luokkahuoneesta toiseen ja saimme ihastella hanuriryhmiä, perinteistä *komungo*-soitantoa ja stemmalauluakin. Kun sekakuoro lauloi *We have nothing to envy*, yhdyin pukkana bassostemmaan.

Sitten meidät ohjattiin suureen konserttisaliin, jonka estradilla nuori tyttö soitti virtuoosimaisesti suurinta ikinä näkemääni flyygeliä. Hänen jälkeensä esiintyi yhtä taitava haitaripoika. Tämän poistuttua kulisseihiin, nousi yliopiston rehtori ylös ja puhutteli meitä koreaksi. Kim käänsi:

- *Johtaja haluaa esitellä sinut näille kolmelle kollegalleen. He ovat tämän opinahjon pianonsoitonopettajat.*
- Yksi heistä jatkoi:
- *Soitatte kuulemma pianoa? Tahtoisitteko kokeilla vaatimatonta soitintamme?*

Etä tahdoinko? Jumantsukka! Satojentuhansien arvoinen, huippuunsa viritetty ja ilmeisen äskettäin kiilloitettu soittopeli odotti lavalla kutsuvana! Ja vielä ideaalisessa 442 Hz -vireessä! Upea parintuhannen hengen sali, jonka akustiikkakin tuntui täydelliseltä...

Hyppäsin lavalle ja hipelöin kevyesti alabasterin värisiä norsunluukoskettimia (mustia vain vilkaisin). Olin vetänyt otsatukan teatraalisesti silmille **Olli Mustosen** tapaan, jos minulla olisi ollut sellainen. Aloitin *Mt. Paektu* -improvisaation tällä kertaa parilla draamaattisella vasemman käden G-molli-kvinttiseptimitrillillä (ammattilaisten keskuudessa tämä aloitussointu tunnetaan nimellä "nimzointialainen puolustus"). Aistin kuulijoissa pientä hämmennystä.

Teoksen keskelle taas vähän *Krokotiilirokkia*, **Sibelius-ta**, **Heli Naskalin** *Veden syliä* sun muuta tunteisiin vetoavaa. Lopuksi siirryin takaisin alkuperäisteemaan ja lauloin vielä *Mt. Paektusta* tätä matkaa varten tekemäni suomennoksen, *Vuoren kutsun*. Päätin kappaleen ovelasti samaan sävellajiin, josta olin sen aloittanutkin - mikä kirvoitti katsomosta selvästi kuultavissa olleen kohahduksen (se saattoi totuuden nimessä olla myös Harryn nenänniistosta aiheutunut tyrskähdys).

Isännät nousivat kuitenkin kohteliaasti penkeiltään osoittamaan suosiotaan. Kättelin kaikki paikalliset ja kiitin tästä mahdollisuudesta saada ”konsertoida” heidän pyhätössään. Rehtori innostui vuodattamaan ylisanojakin:

- *Ainutlaatuinen show! Tämä taisi samalla olla ensimmäinen pohjoiskorealainen laulu suomeksi kautta aikain!*
- *Teinkö siis historiaa?*
- *Siltä osin kyllä!*

Kova ja vielä kovempi musikantti...

VUOREN KUTSU

(U Jeong-hi / Lee Ji-seong, suom. Ilkka Aaltonen)

*Keväisin ja syksylläkin kaipaen niin
luonnon helmaan Paektu-vuoren kultamaisemiin.
Mielenrauhan syvän sieltä sielulleni saan,
siksi saman matkan teen mä aina uudestaan.*

*Kaipaen niin,
kaipaen niin
sinne lapsuuteni maisemiin.
Kuulla saan,
kuulla saan
vuoren kutsun aina uudestaan!*

(solo)

Kaipaan niin...

Kuuntele kappale:

https://www.youtube.com/watch?v=9RkG3_YW3Hk

Konserttisalin sisustusratkaisut olivat näyttävää katsottavaa. Täkäläisillä arkkitehteillä tuntuu muutenkin olevan lennokkaita näkemyksiä maisemien parantamiseksi! *Kiasma* ja *Oodi* ovat 30-luvun maalaistaloja näiden rinnalla.

Ulkona odotti 35 asteen helle! Sitä pakoon pääsimme Postimerkkimuseoon, jonka seinät ja vitriinit tulvivat korutonta kertomaa korealaisten isänmaallisuudesta.

Monet ostivat persoonallisia kortteja ja merkkejä matkamuistoiksi. Täällä olisi myös voinut ympätä oman kuvansa postikorttiin, vaikka ydinkärjen viereen! Harrya harmitti raskaasti, että hän kuuli tästä mahdollisuudesta vasta hotellilla.

Pohjois-Korean postilaitoskin on ideologian läpituunkema!

Kaupunkiarkkitehtuuri on värikästä ja mielikuvtuksellista – esimerkkinä paikallinen ”Merihaka”.

Seuraava kohde oli *Mirae Primary School*, jossa saimme seurata lasten musiikkiesityksiä. Mieleen jäi erityisesti kuusivuotias pikkutyttö, joka laulaessaan elehti käsillään niin tosissaan, että **Sinnemäen Annakin** olisi ollut kateudesta vihreä.

Vaikutuksen tekivät myös sympaattinen voimisteluryhmä, näppäräsorminen pianistipoika sekä kahdesta pianistista ja pikku haitaristeista koottu bändi.

Vilkaisimme biologiahuoneeseenkin, jossa kasvit ja elukat oli havainnollisesti muovailltu omiin ympäristöihinsä. Piirustusta ja paperintaittoakin meille esiteltiin, samoin jalka- ja lentopalloa. Kaikissa luokissa oli suorastaan silmiinpistävää se into ja palo, jolla lapset suorittivat heille annettuja tehtäviä.

Vaikea kuvitella, että kaikki olisi vain ”turisteille suunnattua näyttelemistä” – kuten joku meistä aina puolileikillään kaikesta näkemästään epäili...

Koulun hississäkin oli aikaa ottaa maisemakuvia.

Lasten ilo ja taidonnäytteet olivat juhlaa kaikille aistelle!

- What's the colour of our...?
- RED!!! karjuivat oppilaat jo ennen kuin opettaja pääsi edes kysymyksessään loppuun.

*) *Mulperiperhonen* on silkkikehräjiin kuuluva perhonen, jonka toukan kotelosta eli *kokongista* saadaan silkkiä. Laji on saanut nimensä toukkien ravintokasvin, *valkomulperipuun* mukaan.

Kim Jong Suk -silkkitehtaassa oli kova meteli! Pääosin ilman kuulosuojaimia työskennelleitä naisia kävi sääliksi, vaikka oppaat yrittivät selittää:

- HEIDÄN KORVANSA TARKASTETAAN PÄIVITTÄIN!

- MITÄ!?

- KORVAT TARKASTETAAN JOKA VUOSI!!!

Ensimmäisen liukuhihnan ääressä kymmenet vikkelät kädet työstivät *mulperiperhosen* toukkakoteloista lähes näkymätöntä - tekisi mieli jopa käyttää ilmaisua ”silkinohutta” - rihmaa, joka muuttui langaksi tšekäläisten kehruujennyjen käsittelyssä. *)

Ketjun loppupäässä syntyi vaikuttavanpehmeää silkki kangasta kaikissa sateenkaaren väreissä.

- *Maailma se on kuin silkkiä vaan...* hyräilimme kuorossa.

Saimme nähdä myös työntekijöiden asuntolan ja sitä ympäröivän puiston kalalampineen. Suuri osa ”silkkienkeleistä” siis viettää käytännössä koko elämänsä tällä tontilla.

Tämän jälkeen nähtiin vielä taidekoulun näyttely, jossa tyrkyllä oli mm. kalliita norsutauluja (alk. 26 000 €) ja ainakin meikäläiseen makuun liiankin tarkkoja muita eläinaiheita. Eräessä kangastaidehuoneessa tyttö väkersi jo kolmatta päivää langanpätkiä suuren tiikerinpään vasemmanpuolimmaisiksi sierainkarvoiksi, toisessa öljymaalarikaveri viimeisteli leijonan kaulan vaaleita sävyjä ”mahdollisimman luonnollisiksi”.

Illan pimennyttyä toteutimme toisten mielestä ”uhkarohkean” suunnitelmamme ja lähdimme Jussin kanssa omin päin kaupungille! Hotellin portsari tuskin vil-

kaisi meihin - eikä ainakaan heti näyttänyt kaivavan kännykkäänsä esiin hälytystä tehdäkseen. Suuresti liioiteltu tuntui olevan siis huhu, jonka mukaan täällä ei pääsisi vartijoista eroon missään vaiheessa...

Kävelimme kaikessa rauhassa parin sadan metrin päähän rautatieasemalle ja otimme kuvia ihmisvilinästä. Kukaan ei kiinnittänyt meihin sen kummempin huomiota. Höh? Vähän jopa pettyneinä siihen päätimme ottaa neuvoa-antavat lähimmässä baarissa.

Välillä otettiin taas vähän kierroksia...

PJONGJANG BY NIGHT...

Baarikierroksen hätkähdyttävin tuttavuus oli Kim Un-jong -niminen tarjoilijatyttö!

Pjongjangin asematunneli ei ollut kovinkaan pelottava...

... eikä itse asemakaan.

12.9. KAIKKEIN PYHIN, KIMITYSTÄ – JA STADIKALLINEN VOIMISTELIJOITA!

Aamulla hotellin aula tungeksi uusia turisteja – sen seurauksena lämpimän veden tulo loppui hetkellisesti. Täksi päiväksi meitä oli kehoitettu laittamaan tummaa pukua päälle ja krakaa kaulaan.
– *Kuin sonnustautuisitte hautajaisiin!* viestitti Kim.

Arvokkuusvaatimuksia noudatettiin kuuliaisesti – olimmehan suunnistamassa pohjoiskorealaisten ”kaikkein pyhimpään” eli *Kumsusan Palace of the Suniin*. *) Kohta saisimme katsoa isää ja poikaa silmästä silmään...

Ajomatka palatsiin kesti puolisen tuntia. Paikalla tungeksi valtavasti ihmisiä. Suurin osa tuntui olevan tavallisia, mutta jollain tavalla ”ansioituneita” kansalai-

sia, jotka pääsevät kerran elämässään käymään täällä – puolueen tiukkaakin tiukemmassa valvonnassa.

Päärakennusta ympäröi kolossaalinen puisto, jonka viheriöt ja runsaat kukkapenkit vaikuttivat partakoneen terällä viimeistellyiltä. Kymmenen minuutin kävelymatkan aikana P-paikalta sisääntuloauulaan näimme merimetsoja, sorsia, joutsenia ja nuolihaukan.

Pilvinen päivä vaihteeksi.

*) *Kumsusanin* palatsi rakennettiin 1976 kokoushuoneeksi ja toimi **Kim Il-sungin** asuinpaikkana. Hänen kuolemansa jälkeen 1994 **Kim Jong-il** kunnosti rakennuksen isänsä mausoleumiksi ja muutti itse sinne asumaan. Muutostöihin upposi 900 miljoonaa dollaria.

Mausoleumin pinta-ala on 10 700 m². Jotain rakennuksen mittasuhteista kertonee se, että pisimmät sisäaulat ovat kilometrin pituisia.

Jong-ilin kuoltua 2011 myös hänen maalliset jäännöksensä sijoitettiin tänne. Molemmat Kimit on postuumisti nimetty Korean demokraattisen kansantasavallan ikuisiksi johtajiksi.

Ulkomaiset vierailijat pääsevät palatsiin vain virallisella hallituksen kiertueella. Valokuvaaminen, tupakointi ja puhuminen eivät ole sallittuja kierroksen aikana.

Mitä lähemmäs päätaloa tultiin, sitä tarkemmin ihmisiä alettiin paimentaa parijonomuodostelmiin. Me pääsimme "kansainvälisenä ystävyysseurana" jonon ohi.

Hyvä...
Pitäkää nuo
ilmeet!

Kunniamerkit ovat täällä arvossaan
– kuten myös etukenoinen ryhti.

Lentokentiltä tutut liukutasot ja tarkastuspisteet seuraivat toisiaan. Puhelimet, muistitikut, kynät ja kamerat piti jättää säilöön. Pekalta vietiin jopa hammatikut ja Ilkalta antibiootit. *)

Kuljimme myös ”automaattisen pölynpoistajan” läpi. Voimakas, sekunnin mittainen puhallus lasikaappisa poisti kuulemma vaatteista ja hiuksista mahdolliset haittatekijät. (Tuollainenhan pitää hankkia kotiinkin...) Joka nurkalla seisoivat vartiointia, virkailijoita ja sotilaita yhtä kivettynein ilmein. Merkillepantavaa oli, että muihin vierailijoihinkaan ei tahtonut saada katseyhteyttä millään. Aivan kuin kaikkia olisi varoitettu olemasta minkäänlaisissa kontakteissa länsimaalaisten kanssa?

Yhtäkkiä tunnelma alkoi tiivistyä. Meidät ohjattiin komeaan saliin, jossa Suurten Johtajien vielä suuremmat vahapatsaat hymyilivät meille lipuin koristellulta korokkeelta. Täytyi ihaila kuvien tekijöiden ammattitaitoa – siinä määrin kammottavan eläviltä herrat vaikuttivat.

Vaikuttuneina astuimme sisään seuraavaan tilaan, joka osoittautui ”maailman kaikkien ansiomerkki- ja matkamuuistohallien äidiksi, isoisäksi, enoksi, kytiksi ja natoksi” (no, ehkei sentään natoksi?).

Seinille ja lasikaappeihin oli kerätty kerta kaikkiaan vakuuttava kokoelma jättikokoisia valokuvia, maalaus- taide-esineitä ja henkilökohtaisia lahjoja, arvonimiä ja tunnustuksia, joita Suuret Johtajat ovat saaneet maailman muilta johtajilta. Kuvisa ja esittelyteksteissä vilahtelivat **Mao Tsetung, Deng Xiaoping, Zhou Enlai, Norodom Sihanouk, Pol Pot, Leonid Brezhnev, Erich Honecker, Fidel Castro, Daniel Ortega, Hu Jintao, Vladimir Putin...** (vain muutamia keljummasta päästä mainitakseni).

*) Kaikki näiden sivujen kuvat on tästä syystä jouduttu kopioimaan internetistä.

Jättimäiset vaha-Kimit toivottivat vieraat tervetulleiksi viimeisille leposijoilleen.

Kim ja Sihanouk -70

Kim ja Mao -75

Kim ja Pol Pot -77

Kim ja Tshernenko -85

Kim ja Castro -86

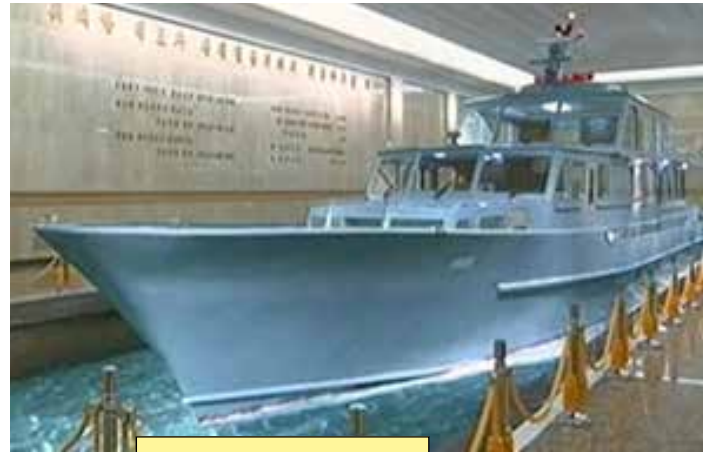
Il-sung ja Il-jong lepäävät samanlaisissa lasisarkofageissa.
(Tässä poika – isästä ei ole valokuvaa edes internetissä).

Ensimmäiseen mausoleumiin johtivat viisi metriä korkeat ovet. Oppaat komensivat meidät neliriveihin ja kertoivat tarkasti, miten sisällä tulee toimia:
 – Kumarrukset tehdään sarkofagin kummallakin pitkällä sivulla sekä pään puoleisessa päädyssä. Kaikki neljä kumartavat samanaikaisesti, yhtä syvään ja pitkään. Katsokaa mallia edellä menijöistä.

Marssimme arvokkaasti sisään punahämyisen valon täyttämään kammioon. Siellä Suuri Isä makasi lasiarkussaan, käsinkirjottu tyyny pään alla, aatteenpunainen lippu peittonaan. Mitä lie miettinyt kaikesta tästä saamastaan huomiosta?

Juhlallisen kierroksen jälkeen isänmaallinen tunnelma jatkui. Seuraavissa saleissa olivat esillä Suuren Johtajan erilaiset menopelit panssaroidusta Mercedes Benz -autosta luksusveneeseen, -junavaunuun ja -golfkärryyn! Suuri, led-valoin varustettu kartta kertoi juna-matkoista, joista pisin ulottui 1974 itäiseen Eurooppaan asti. Tällöin Kim vieraili lähes kaikissa silloisen Varsovan liiton maissa.

Sitten sama kuvio tuntui toistuvan: yleisvalaistus himmeni taas ja punahehkuista hautaholvin kajoa alkoi tulvia seuraavasta jättihallista. Tällä kertaa saimme toistaa seremoniat nuoremman Kimin kunniaksi.

Valtakunnan ykkösveneeseen alle oli konstruoitu jopa ”vesi”!

Japanin ja Etelä-Korean tiedustelutietojen mukaan salamurhaa pelännyt **Jong-il** koulutettiin peräti neljä kaksosolentoa esiintymään puolestaan julkisissa tilaisuuksissa.

Näyttelijät muokattiin plastiikkakirurgian avulla muistuttamaan esikuvaansa.

Vanhemmiten pahasta burn outista kärsinyt **Kim Jong-il** kuoli sairaskohtaukseen v. 2011. Hän esiintyi viimeisten vuosiansa kuvissa aina aurinkolasit päässä, koska ei halunnut näyttää maailmalle riutunutta olemustaan.

Rakkaan Johtajan tavaramerkiksi oli tullut kaikissa kuvissa näkynyt sama harmaanruskea puku.

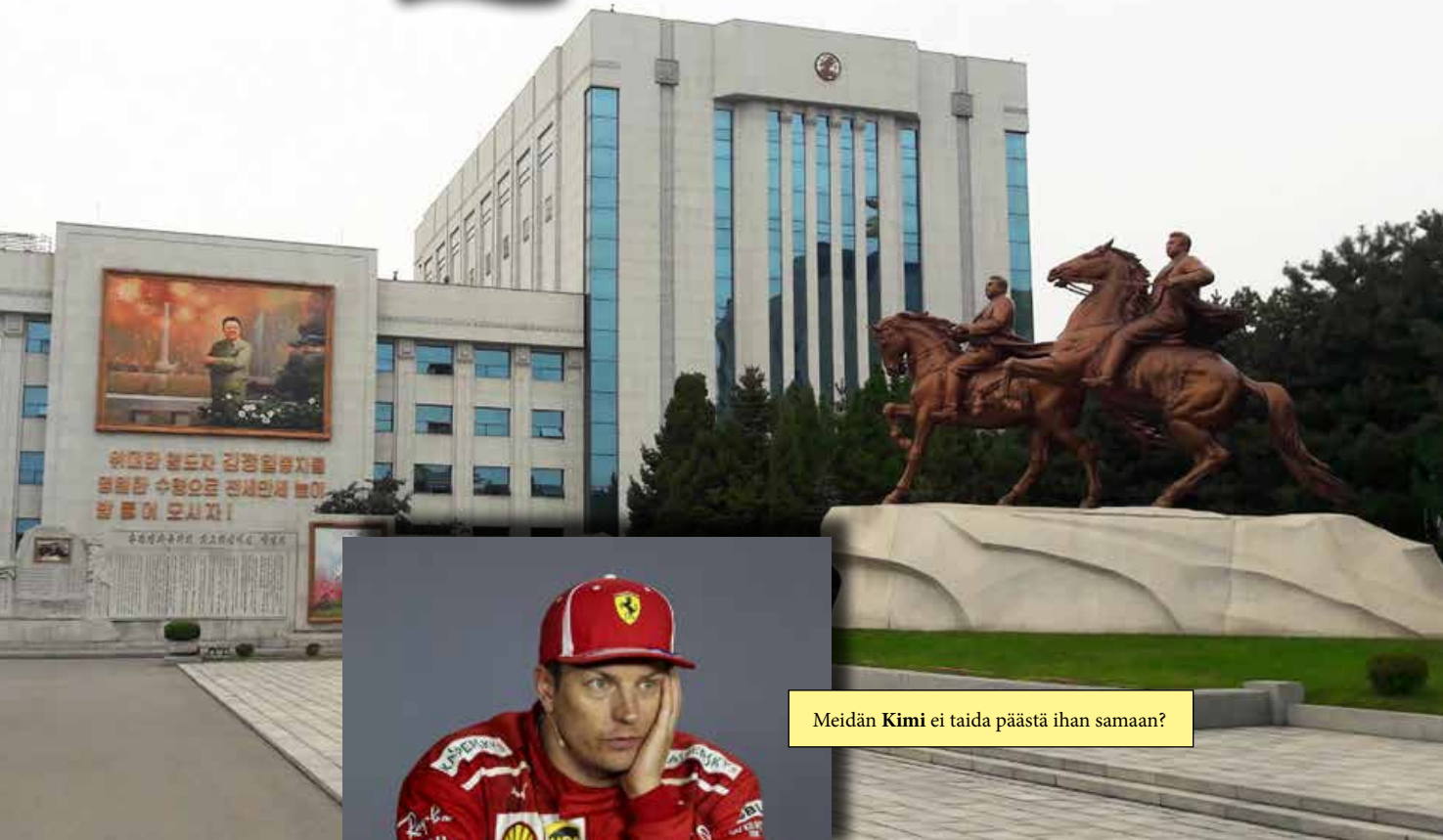
Kim Il-sungista julkaistut viralliset valokuvat on aina otettu etuvasemmalta. Tässä harvinaisessa kuvassa selviää syy siihen: miehellä on niskassaan tennispallon kokoinen kasvain. (Kuvassa Kim tapaa Unkarin kommunistijohtaja János Kádárin vuonna 1984).

Tässä, lähes yhtä harvinaisessa kuvassa Mrs. Ri ei suinkaan esitä natsitervehdystä, vaan yrittää kiinnittää ryhmämme peräpäähän huomiota itseensä.

Pohjois-Korean **Kimit** elävät ikuisesti vahassa, pronssissa sekä lukemattomissa maalauksissa ja valokuvissa, joita on sijoitettu maan jokaisen kaupungin ja kylän julkisten rakennusten pihalle, puistoihin ja seiniin. Tämän lisäksi kaikilla kansalaisilla on kotonaan miljoonittain muotokuvia, pinssejä ja avaimenperiä, jotka muistuttavat heille päivittäin näiden hyväntekijöiden urotöistä.

Meidän **Kimi** ei taida päästä ihan samaan?

Ryongaksan-saippuatehdasekskursiosta tuli aikataulun paukkumisesta johtuen puolen tunnin mittainen läpijuoksu. Johtajakin meni suoraan asiaan ilman minkäänlaista smalltalkia:
 – Vuoden tuotomme on ollut... (päliä päliä päliä...) Saippuanvalmistuksen kolme sukupolvea ovat pala, jauhe ja neste... (pala pala pala...) Varmaan arvaattekin, että me teemme nestemäistä saippuaa?

Arvattiin juu. Halli sentään tuoksui hyvältä, puhtaampaa tehdasta saa hakea. Iso-Pekka yritti tivata, mitä vuodoille tehdään:

– Kun te vaihdatte koneen alle uuden säiliön, valuu pakostakin osa tavarasta lattialle. Silti en näe missään lattiakaivoja? Mitä vuodoille siis tapahtuu?

Johtajan vastaus naurattaa vieläkin:

– Hyvä herra, olette nyt Pohjois-Koreassa. Meillä ei SALLITA vuotoja!

Pekka halusi keventää tunnelmaa lisää:

– Idässä laitteet suunnitellaan siis niin, ettei tule vikoja? Lännessä taas niin, että ne kestävät myös poikkeustilanteet!

Tämä taas ei naurattanut isäntää. Tästä huolimatta matkan ylivoimaisesti tylsin ja turhin vierailu.

Rikin viihtyi saippuatehtaalla, joka ei ollut enää rikinkatkuinen!

Iltapäivällä menimme *Mangyongdae*-nimiseen koululasten palatsiin. Täällä meitä viihdytettiin tanssilla, perinnesoitannalla, harmonikansoitolla, kalligrafialla, ristipistoilla ja pallopeleillä. Estradilla kävivät pikavauhtia vuoron perään:

1. kaksi kuoroa + perinnesoitimet ja solistit
2. viisi hanuristia
3. neljä laulavaa tyttöä
4. satubaletti (*Disneyn Lumikki!*)
5. bändi (jossa sama poika soitti pianoa, rumpuja ja ksylofonia) sekä sähkökitaratyttö
6. sulkapalloilija
7. kolme viulistia
8. *Me osaamme kaiken* -hymnin yhteisesitys
9. kuuden pingviinin ja kuuden keijun tanssinumero
10. kuuden sellon orkesteri
11. voimistelijatytöt
12. kaksi kuoroa + kukkatytöt

Aikamoinen ilotulitus lapsilta!

Oppaaksemme valittu koulutyttö puhui muuten koko ajan luonnottoman korkealla äänellä – kuten muutkin tähän asti tapammamme teinit. Kummastelin ilmiötä Rille:

– Miksi tšekäläiset tytöt kimittävät?
 – Kysy jotain muuta!

Illalla 20.00 oli sitten tiedossa ehkä koko matkan ehdoton kohokohta: maailman suurimmalla *Rungrado First of May* -ulkostadionilla on vuodesta 2007 esitetty kerran vuodessa käsittämättömän massiivista performanssia, joka kantaa nimeä "*The Land of People*".

Täytyy antaa kaikki pisteet reissumme suunnittelijoille siitä, että saivat ajoitetuksi tämänvuotisen esityksen matkaohjelmaamme! Meille jaetussa mainoksessa tapahtumaa kutsuttiin nimellä *Grand mass Gymnastics and artistic Performance*.

Poloiset ihmissilmäni eivät ole kuunaan nähneet mitään yhtä vaikuttavaa – mukaan lukien **Marjo Matikaisen** huulet, prinsessa **Victorian** silmät ja arktisten hanhien massamuutto Porkkalassa. Jo esiintymiskoneiston pelkkä koko mykistyi: estradilla, taustajoukoissa ja "elävinä ihmispikseleinä" hääri kaiken kaikkiaan 100 090 eri ihmistä!

"Loistava Toveri" **Kim Jong-un** *) oli ollut mukana yleisössä edellisenä vuonna – nyt hänellä tuntui olevan muuta ohjelmaa.

Lähes kaksituntinen show oli yhtä virtuositeetin ilotulitusta alusta loppuun. Kymmentuhatpäiset voimisteluryhmät, torvensoittajat, trampoliinitaiteilijat, vanne-, keila- ja kärrynpyörätytöt... kaikki suorittivat omat osuutensa niin häkellyttävän oikea-aikaisesti, että välillä unohti esiintyjien olevan lihaa ja verta!

*) Pohjois-Korean nykyinen johtaja **Kim Jong-un** edustaa dynastian kolmatta sukupolvea. Hän on hallinnut maata säälimättömällä otteella vuodesta 2011. Hänen kerrotaan teloituttaneen satoja virkamiehiä ja jopa sukulaisiaan, jotka eivät ole totelleet hänen käskyjään.

Rauhanneuvottelut USA:n kanssa ovat Jong-unin kaudella kariutuneet kerta toisensa jälkeen uusiin ohjuskokeisiin ja uhkailuihin.

Taustakatsomon muodostivat 17 000 opiskelijaa, jotka käänsivät erivärisiä lappuja päidensä ylle ennalta harjoiteltujen ohjeiden mukaan sekuntikellon tarkkuudella. Vaikutelma oli *maaginen, jäätävä, eepinen, sairaan ylähieno* plus muita nykynuorison käyttämiä ylistäviä adjektiiveja!!

Vaikka esiin loihdittiin välillä räikeääkin propagandaa, ei kokonaisuutta voinut kuin ihailla.

Yksittäisiä huippuhetkiä olivat mm. seitsemän pianistin kohoaminen lavalle hisseillä sekä lasten singahdaminen paikalle yksipyöräisillä sirkusvempaimilla! Kolme kertaa koko kansa nousi spontaanisti ylös hurraamaan, kun värilapuista muodostuivat rakastettujen johtajien kuvat.

Venäjä, Kiina, Kuuba ja Afrikan vanhat kommunistidiktatuuritkin huomioitiin esityksessä: tanssijoiden asuja ja musiikkityyliä muuttamalla saatiin mainiosti aikaan eri kulttuurien ominaissävyjä.

17 000 läpyskätaiteilijaa!

Seitsemän pianotaiteilijaa!

Opiskelijoiden muodostama "ihmispikselistö" näytti välillä näin harmaalta...

... mutta silmänräpäyksessä lehahtivat taas esiin kaikki sateenkaaren värit!

애국은 하나

애국

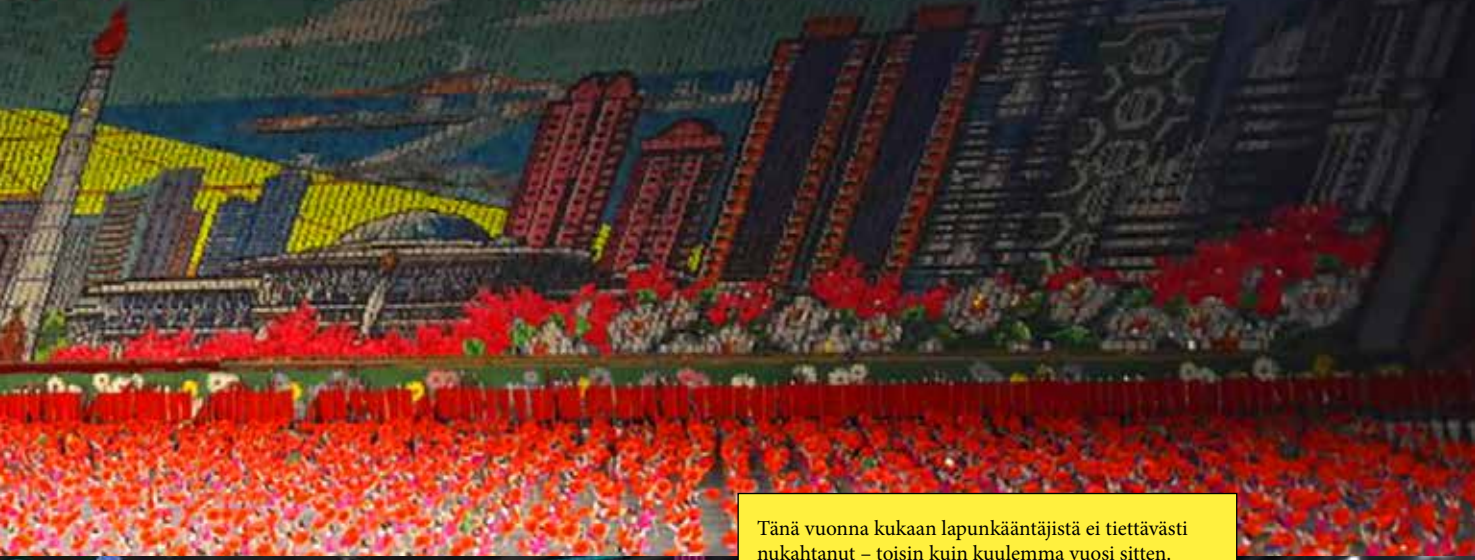
77 000 tanssitaiteilijaa!

!민위 나라

막기발지휘: 김혜권, 장남철

Tänä vuonna kukaan lapunkääntäjistä ei tiettävästi nukahtanut – toisin kuin kuulemma vuosi sitten. Tämän onnettoman kohtalosta liikkuu ikäviä huhuja.

Rin vaari oli päässyt arvovaltaiseen seuraan.

Niin vaikuttava kuin esitys useimpien mielestä olikin, mahtui joukkoon myös soraääniä: Daye ja Pirjo päättivät viime hetkellä jättää koko speaktaakkelin väliin ja ilmoittivat matkanjohtajalle heillä olevan ”parempaa tekemistä” täksi illaksi. Kukaan ei tohtinut kysyä, mitä ihmettä he olivat saaneet päähänsä puuhailla. Oppaille tästä aiheutui ikävää lisätyötä, mistä syystä jouduimme mm. perumaan alkuperäisohjelmaan merkityn *Ryomyong Street* -kauppakatuun tutustumisen.

Jotkut taas kritisoivat esityksen desibelitasoa ja kokonaisuutta: – *Korvat soivat pari viikkoa tämän jälkeen! Vähempikin olisi riittänyt!*

13.9. NOKKA KOHTI JAPANINMERTA!

Aamiaisen jälkeen tiedossa oli taas vähän seriöösimpää ohjelmaa. Ajoimme *Sinniri Patriotic Martyrs'* -hautausmaalle, jonne oli haudattu mm. Mrs. Rin isoisä. Laskimme kukkalaitteen hänen haudalleen. Vaalea hautapaasi oli täsmälleen samanlainen kuin tämän muistolehdon muidenkin n. 900 ylempiluokaisen vainajan paadet. Erikoinen yksityiskohta näissä kivirivistöissä kiinnitti huomiotamme: hautakiven pintaan oli työstetty kuolleiden mustavalkoiset valokuvat! (Tätä korealaisten itse kehittämää tekniikkaa myytiin takavuosina ulkomaillekin, mutta Kim Jong-ilin käskystä kaupankäynti lakkautettiin alkuunsa).

Poistuessamme hautausmaalta pääsin käsittelemään ihka oikeaa pohjoiskorealaista sotilasta! Huomasin

– Sitä taidetaan olla korkeaarvoinen viskaali?
– Niin taidetaan...

oppaamme juttelevan tuttavallisesti arvokkaannäköiselle upseerille. En voinut vastustaa kiusausta, vaan menin muutta mutkitta paiskaamaan kättä ällistyneen herran kanssa. Onneksi Kim selitti tilanteen nopeasti, joten vakavampaa konfliktia maidemme välille ei ehtinyt syntyä.

Iltapäivällä hyppäsimme sitten bussiin ja suuntasimme kohti itärannikon *Wonsan Citya*. Tiedossa oli pitkä ja kuoppainen etappi: vaikka matkaa oli vain parisataa kilometriä, saataisiin siihen kulumaan lähes viisi tuntia! Kim järjesti viime hetkellä mukaan vanhan pianohaitarin, jonka avittamana saimme aikaan yhteislaulua puuduttavan istumisen vastapainoksi. *Sörnai gusha, Työn orjat, Suuri ja mahtava, Barrikadi-laulu* sun muut sosialismia ylistävät viisut nostattivat – melkein kaikkien – mielialoja!

Taukoa pidettiin puolimatassa, jylhän vuoristorajärven kupeessa. Tässä krouvissa viina oli halvempaa kuin kahvi!

Matka jatkui, samoin musisointi. Maaileman kantaesityksen sai mm. *North Korean Blues*, jossa ylistettiin paitsi vallitsevia oloja myös jokaisen seurueemme jäsenen tähänastisia edesottamuksia.

Välillä oli aikaa tehdä myös luontohavaintoja: näimme viiriäisiä, *idänturturikyhyhkyjä* ja nuolihaukkoja – aina silloin tällöin myös vuohia, lemmiä, ankoja, lampaita, ja härkiä. Töyssyinen tie oli koko matkaltaan niin leveä, että se on varmaan suunniteltu myös tankeille?

Tällä etapilla Kimillä oli aikaa jututtaa kelpo matkanjohtajaamme. Hän yritti kovasti taivutella Pekkaa puhumaan Suomeen konsulaattia:

– *Se, jos mikä, edistäisi maidemme välistä kauppaa!*

700 000 asukkaan Wonsaniin saavuttiin illansuussa. Majoituimme kälyseen merenrantamotelli *Tongmyong Lodging Houseen*.

Onks
Vil Il-jongii
näkyny...?

Matkanjohtaja teki
unohdumattoman
entreen respaan,
viinapullo rehvak-
kaasti takataskussa!

*) Täkäläiset käyttävät merestä nimitystä *Korean East Sea*.

Tätä hotellinraatoa veikkailtiin ryhmämme keskuudessa
myös hylätyksi kalanjalostuslaitokseksi!

Huoneen kaameat matot kertoivat karua kieltään paik-
kan historiasta: tahroista päätellen täällä on vuosien
saatossa nautittu ainakin kaljaa, oksennusta ja sp...

Rannassa, pitkän aallonmurtajan kainalossa nökötti
uiva hotellinhylky, joka oli ”hyvinä vuosina” toiminut
japaninkorealaisten majapaikkana. Sen edestä kohosi
siivilleen seitsemän kuikkaa. Jokunen yksinäinen lok-
ki kaarteli tummenevan *Japaninmeren* yllä. *)

Illallinen syötiin erillisessä ravintolarakennuksessa
parin korttelin päässä. Täällä tavattiin matkan en-
simmäiset hymyilevät tarjoilijatytöt! Tulista keittoa,
sitkeää mustekalaa, peruskimchiä...

Muut olivat valmiita punkkaan, mutta Iso-Pekka ja
Erno jäivät vielä tanssimaan paikallisten kanssa jotain
letkajenkan tapaista, jossa kuulemma kysyttiin not-
keutta. Halvan viinan voimalla siitäkin ilmeisesti sel-
vittiin.

Yöllä heräsin omituiseen vikinään, joka tuntui kuulu-
van seinän tai katon rakenteista. Lepakkoja?

14.9. MAASEUTUA, RANTOJA, VUORISTOA!

Tukevan aamiaisen jälkeen aloitimme kolmen tunnin
(n. 100 km) matkan vuorille. Alkumatkasta nähtiin
paljon haarapääskyjä, lehmä- ja silkkihaikaroita, riisi-
peltoja, hirssipeltoja ja maissinkuivattajia. Asterikas-
vien heimoon kuuluvat pinkit *kosmoskukat* reunustivat
pientareita. Valtapuu tuntui täällä olevan mänty.

Eilistä kapeampi mutta yhtä kuoppainen tie kiemur-
teli meren tuntumassa, joten maisemaan osui ajoittain
myös upeita hiekkarantoja. Erään joen töyräällä päi-
vysti komea *mustapääkalastajakin*. Tiellä liikkui autoja
harvakseltaan, mutta sitäkin enemmän pyöräilijöitä ja
härkävankkureita. Yllättävän monet kansalaiset vain
istuivat penkalla tekemättä mitään. Odottelivat ilmei-
sesti kyytiä pellonmuokkaus- tai viljankorjuutöihin?

Varsin vilkasliikenteinen "highway"...

Punakosmoskukka
(*Cosmos bipinnatus*)

Iso-Pekka
(Petrus mājor)

Mustapäälästäjä
(*Hälcyon pileata*)

- Hei... kuvaaminenhan oli kiellettyä!

Rin nukkuessa univelkojaan pois Kim jutteli Isolle-Pekalle etupenkillä sen verran mielenkiintoisia, että osa siitä tarttui muidenkin korviin:

- *Kaikkilla on nykyään kännykkä. Sitä kautta kuunnellaan uutisia myös ulkomailta. Meillä toimii maansisäinen intranet – maailman verkkoihin meillä ei siis ole asiaa...*
- *Jokainen pohjoiskorealainen tietää, ettei jenkeillä ole pääsyä maahamme, joten kaikki pitävät teitä periaatteessa harmittomina eurooppalaisina...*
- *Avioero on täällä käytännössä mahdoton. Vain 1-2 % parisunnista eroaa, ja silloinkin syy on oltava todella painava... etc.*

Sain Kimin kanssa aikaan kunnon väittelyn **Putinista**, kun lipsautin käsitykseni nyky-Venäjän heikkoudesta ja taloudellisista ongelmista. Kim puolusti aateveljeä:

- *Toveri Putin on pätevä johtaja! Venäjä on mahtava ja oikeudenmukainen valtio! USA orkestroii mm. Skripalien murhayrityksen! Jos Neuvostoliitto ei olisi kaatunut, se olisi tänään maailman johtava valtio. Sitä paitsi...*

Kiihkeä keskustelu keskeytyi, kun bussi pysähtyi yhtäkkiä jyrkän puomin eteen! Asemiehiä näkyi joka puolella. Suurissa kylteissä luki jotain koreaksi.

Oppaat selittivät:

- *Tulemme rajavöhykkeelle! Meillä on erikoislupa viedä teidät sinne, mutta kuskini pitää käydä näyttämässä paperit vartijoille. Me pysytään bussissa! Älkää kuvatko!!*

*) Demarkaatiolinja on yhteisesti sovittu, aselevon jälkeinen rajalinja. Koreoiden raja on 250 km pitkä ja neljä km leveä, maailman tiukimmin vartioitu vyöhyke. Se sisältää n. miljoona maamiinaa molemmin puolin.

Olimme siis yhtäkkiä maan kaakonkulmalla, vain 15 km päässä Etelä-Koreasta! Maisemat vaikuttivat vuoristoisilta. Itse rajallakin, *demarkaatiolinjalla* *), olisi tietysti ollut dramaattista käydä, mutta tänä vuonna se ei kuulemma mahtunut ohjelmaan.

Pysähdyimme parakkimaisen rantakompleksin kuppeeseen ja saimme kehotuksen kipaista suihkutiloihin vetämään uikkarit ylle! Meri välkehti sinisenä ja kutsuvana. Veden lämpö oli +25 °C, joten uitiin ja harrastettiin vesileikkejä oikein olan takaa! Ovelasti ketun näköinen koira jolkotteli autiolla hiekalla eikä osoittanut meitä kohtaan minkäänlaista kiinnostusta.

Paikalliset rantavahdit hakivat meille lentopallon, ja siitäkö innostuimme vielä beach volleyinkin tuoksiinaan! Saimme aikaan mukavaa kolme vastaan kolme -peleä, kun Erno, Jussi, Ri ja kaksi rantapoikaa tulivat mukaan. Muut tyytyivät velttoilemaan vesipullojensa kanssa sivummalla.

Ehdotin ystävyysottelua Suomi - Korean demokraattinen tasavalta, mutta siihen ei suostuttu!

Pitkien pallorallien lomassa Jussi ehti välillä napsia takakentältä kuviakin!

Urheiluosuuden päätteeksi ajoimme *Kosonghang Lodging Houseen*, jonka mukavissa pikku mökeissä saisisimme nukkua seuraavan yön. Vuorenrinteellä päivystänyt pyssytyttö loi omalla tavallaan turvallisuudentunnetta.

Pikaisen majoittautumisen jälkeen matka jatkui *Mt. Kumgangin* luonnonpuistoon, jossa meitä odottivat uskomattoman hienot maisemat: sadoittain jyrkkärantaisia kalliosaaria aivan kirkasvetisen rannan tuntumassa! Siellä täällä näkyi lokkeja ja muita merilintuja. Matalassa rantavedessä, kivien välissä, vilahteli rapuja – ja pieniä kalojakin.

Horisontissa, runsaan kymmenen kilometrin päässä erottui Etelä-Korean puolella olevia rakennuksia. Kokeilin tekstiviestin lähettämistä Suomeen – ja se hän onnistui! Etelän teletornit ja sivistys olivat jo riittävän lähellä...

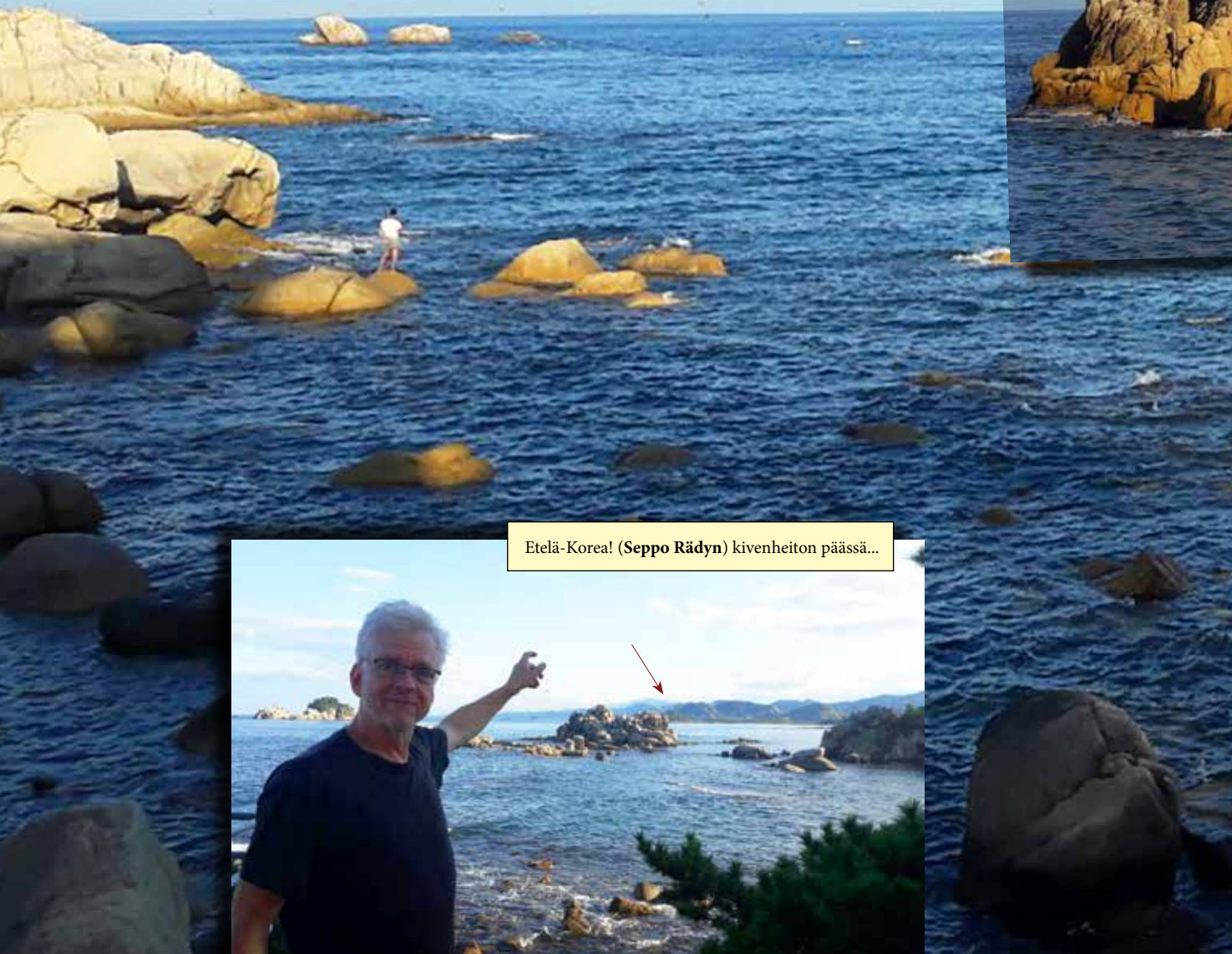
Mustaa huumoria illallispyödyssä:
– Pohjois-Koreassa pääsee tutustumaan paikalliseen kulinariisiin oikein ”ruohonjuuritasolla”...

Rantamaiseman värimaailma oli upea!
Taivaansini heijastui syvänä merivedessä.
Kontrastia loivat kellanvaaleat kallioluodot,
joita vasten aallot murtuivat kaikissa
lumivalkean sävyissä...

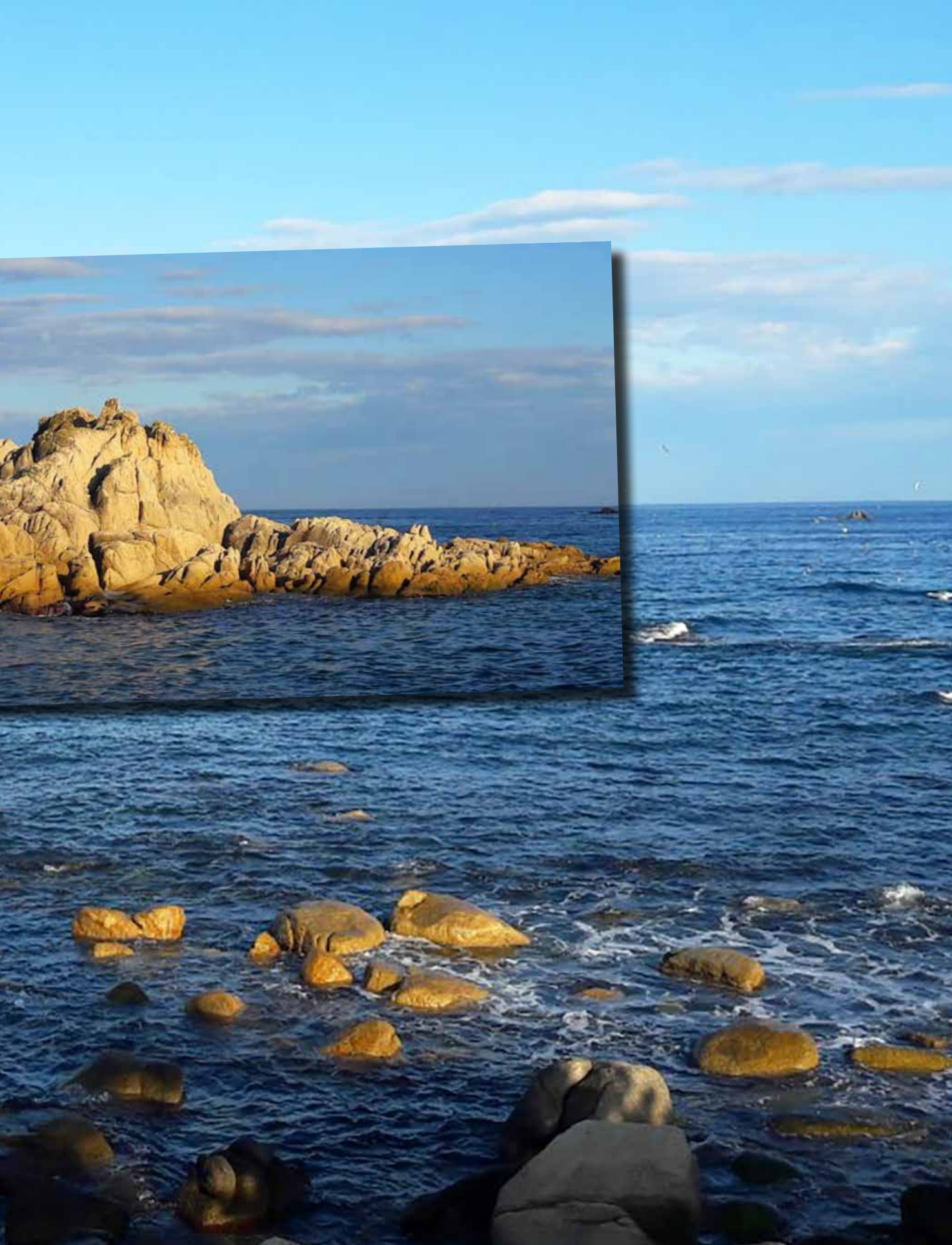

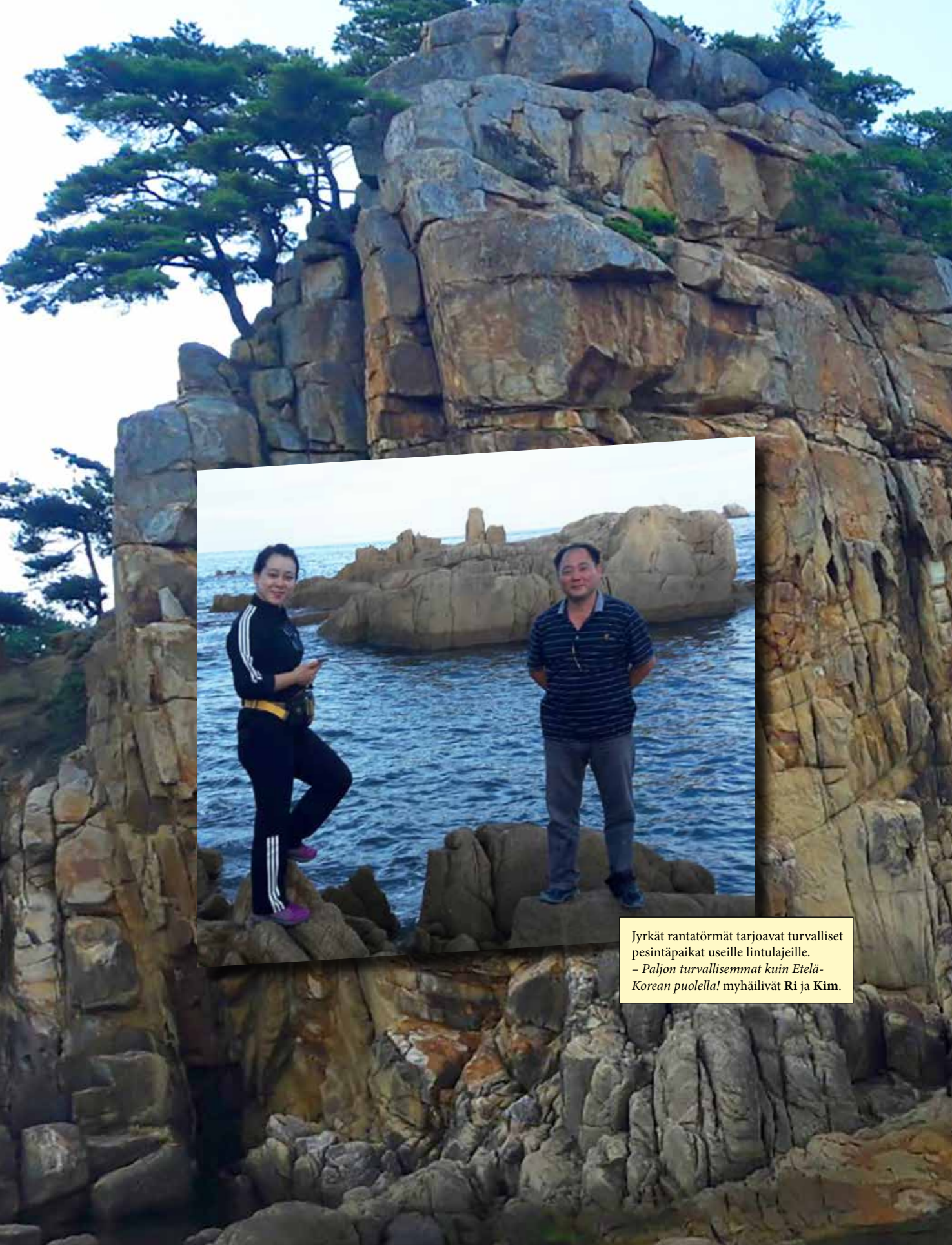
Kansallispuiston opas kertoi tarinoita alueen historiasta. Mieleen jäi mm. koskettava kertomus janoisesta matkamiehestä ja työstä, joka antoi tälle jääkylmän veden joukossa likaisia pajunlehtiä.

Etelä-Korea! (Seppo Rädyn) kivenheiton päässä...

Jyrkät rantatörmät tarjoavat turvalliset pesintäpaikat useille lintulajeille.
- Paljon turvallisemmat kuin Etelä-Korean puolella! myhäälivät Ri ja Kim.

Rantamäntyjen oksistossa hyppeli
suomurastas (*Zoothera dáuma*).

Kiipesimme kallioon hakattuja askelmia ylös vuoristoon. Matkalla kohtasimme valtavia seinämiä ja lohkareita, joihin oli kaiverrettu johtajien ylistyksiä. Rotkon yli vedetyn riippusillan jälkeen tulimme silmiähivelevälle sisälaguunille, jossa kuulumme

legendan ”neljän pyhän miehen paviljongista”. Parikymmentä valkoista haikaraa kunnioitti tätä tietoa ja vetäytyi yöpuulle vastapäisen saaren mäntyihin.

Jylhistä maisemista tuli jotenkin mieleen *Oulankajoen* kansallispuisto Karhunkierroksineen.

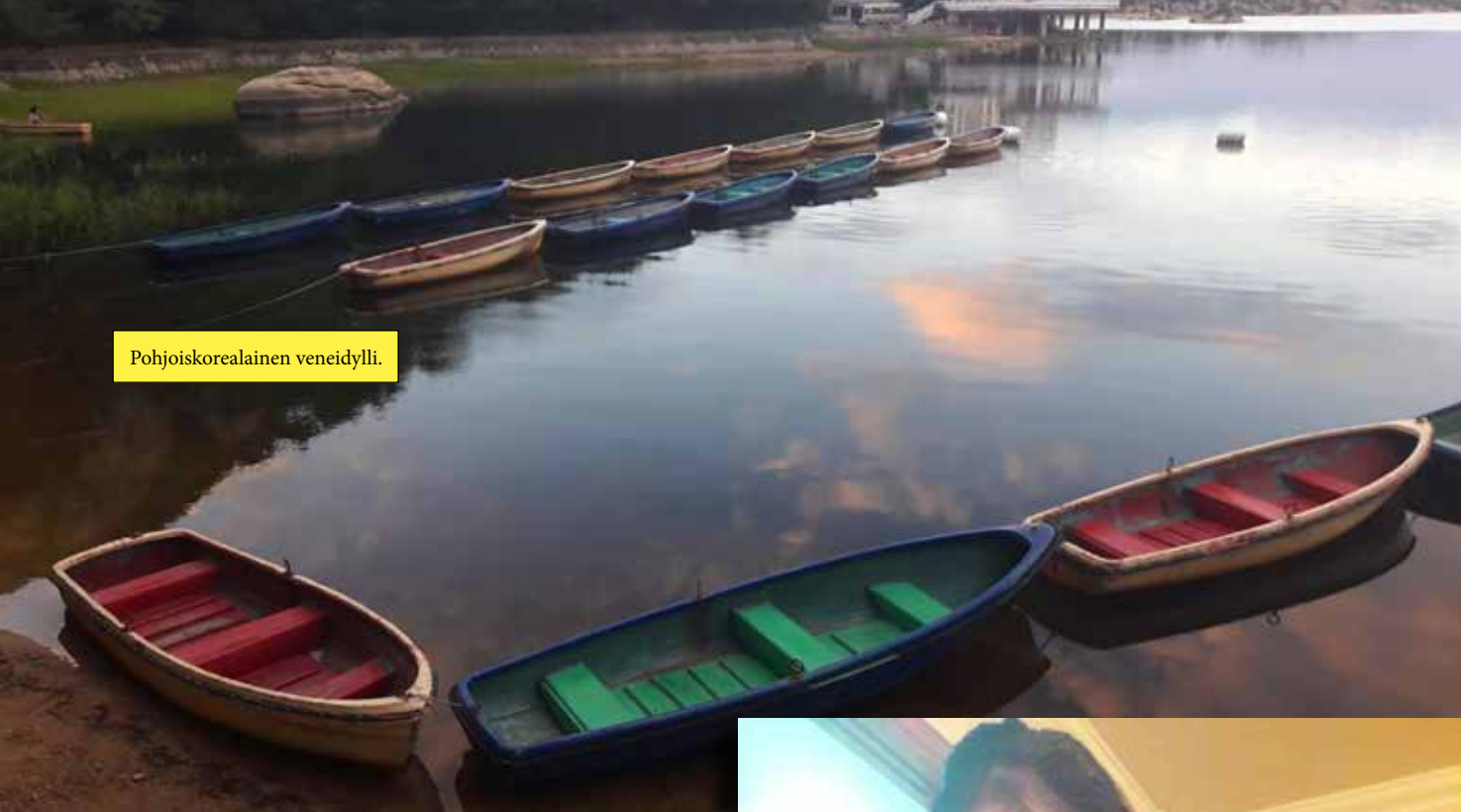

Jussi päätti varmuuden vuoksi kumartaa syvään pyhille hieroglyfeille.

Tässä vissiin varoitettiin jostakin?

Pohjoiskorealainen veneidylli.

Päivällinen sujui barbecuen merkeissä.
– *Beef, lamb, pork, duck...* luetteli Ri.
– *What?! DOG?!* kauhistui mummosektio.
– *DUCK!* artikuloi opas vähän selvemmin.

Kim riehaantui tavoistaan poiketen kertomaan vitsin, joka päättyi tšekäläisittäin varsin uskallettuun loppusointuiloitteluun *monkeys – donkeys – yankees!*

Pieni konfliktinpoikanen saatiin aikaan loppuillasta, kun Ilkka kuvasi oppaiden nuudelinsyöntitekniikkaa. Kim nappasi kameran itselleen ja poisti kuvan välittömästi. Jälkiruoka syötiin hiljaisuuden vallitessa.

Erno, Jussi, Pikku-Pekka, Harry ja Ilkka jatkoivat iltaa vielä tuopin ääressä, kehitellen toimivampia yhteiskuntajärjestelmiä. Iso-Pekka ja Kim tutustuivat seudun vulkaaniseen lämpöön kylpylässä.

15.9. TAKAISIN PÄÄKAUPUNKIIN!

Aamulla törmäsin mukavaan **Tom**-nimiseen kansalaiseen, joka oli kovin kiinnostunut kuulemaan mielipiteitäni hänen kotimaastaan. Hyvää englantia puhunut herra kertoi olevansa suurehkon kaupallisen yrityksen toimitusjohtaja, joten näköjään täällä saa jo harrastaa jonkinlaista kapitalismiakin?

Bussimatalla oli taas aikaa tehdä havaintoja: riisiä, hirssiä ja maisia viljellään näköjään kaikkialla, mihin peltotilkku vain mahtuu – vuorenrinteilläkin!

Terassituolien Coca Cola -logot oli isänmaallisuuden puuskassa maalattu peittoon.
Tomia huomioni huvitti tavattomasti!

Kimin kanssa oltiin taas kavereita – hän avasi keskustelun länsimaiden Pohjois-Korealle asettamista pakotteista:

– Sanktiot ovat olleet voimassa jo yli kymmenen vuotta. Kun Kiinakin lopulta yhtyi niihin jokin aika sitten, oli se maallamme kova isku. Vaihdoin heidän kanssaan kivihiiltä öljyyn. Nyt öljyä saadaan vain lentokoneiden polttoaineeksi, asfalttia varten ei. Siksi tätäkään tietä ei ole saatu korjatuksi moneen vuoteen. Routavauriot ovat jo todella pahat, kuten näet.

Osoitin asianmukaista myötätuntoa. Annoin hänelle käyntikorttini ja esitin samalla kutsun Porkkalaan savusaunomaan tulevan kesän Suomen-matkansa yhteydessä. Kim kiitteli kovasti ja lupasi mahdollistaa sen ohjelmaansa.

Puolimatassa ohitimme pienen kylän, jossa oli käynnissä katonmaalaustalkoot – kaikkien talojen katoilla näkyi maalareita. Sininen tuntui olevan yhdessä päätetty väri koko yhteisölle. Levähdyspaikka löytyi mukavalta jyrkanteellä, jossa tapasimme paikallisiakin.

Viiden tunnin köröttelyn jälkeen lounastimme *Sinpyong Resortissa*. Tällä kertaa tarjoilu pelasi vimosen päälle: saimme alkupaukuksi paikallista kuuluisuutta, käärmeviinaa! Ravintolan eteisessä oli jättikokoinen lasipullo, johon oli ahdettu kokonainen pyton! Jos se tosiaan oli hukutettu alkoholiin, niin melko mukava loppu otuksella...

Aterioinnin jälkeen viihdytin kiinalaista turistiryhmää pahoinpitelemällä hetken haitaria bussin vieressä:
– Soutuvenheellä Kiinaan... Kiinan pelastusarmeijassa, paarlevouu... Ilo ilman Kiinaa on teeskentelyä vaan...

Sitten reippaasti kohti Pjongjania.

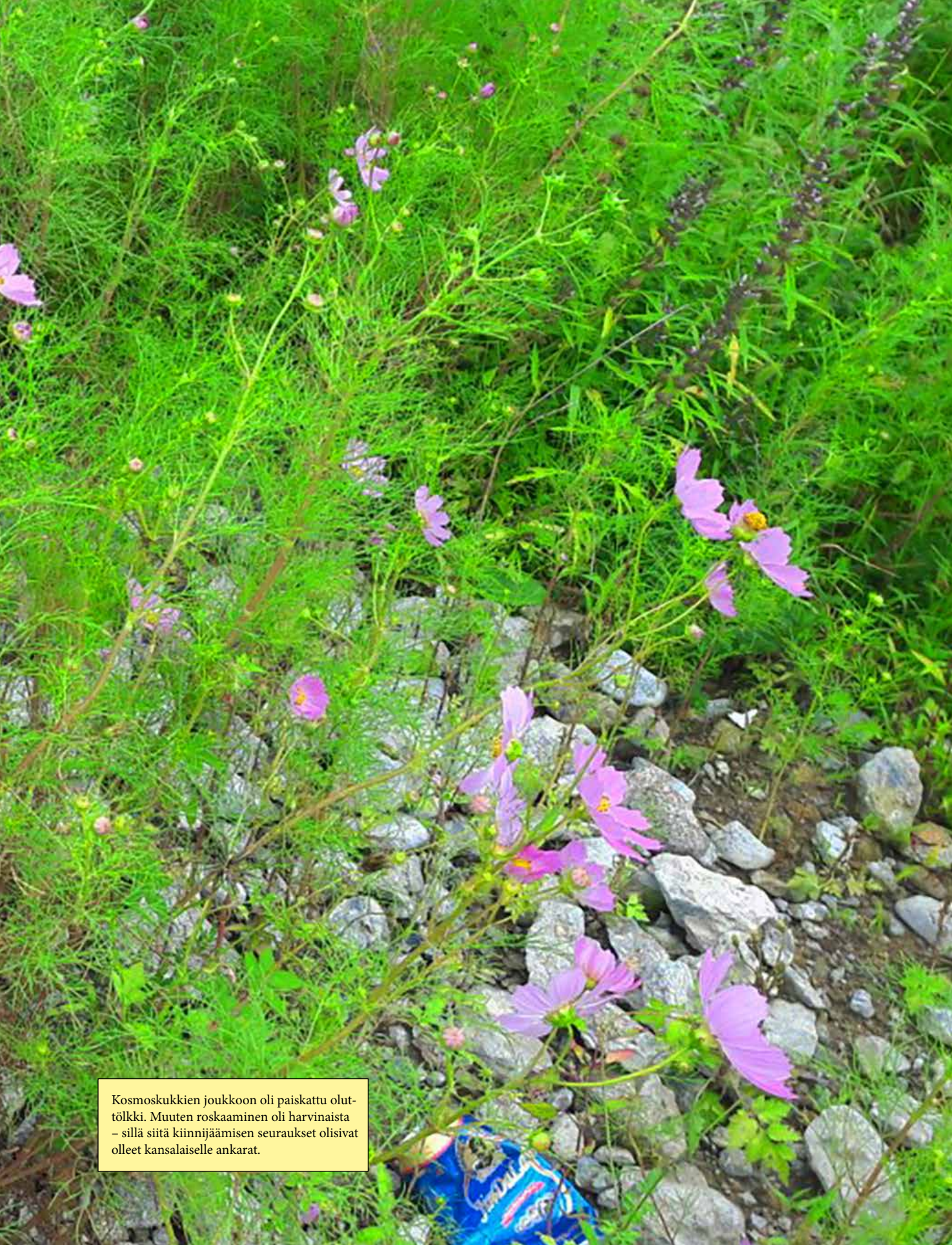
”On pieniä käärmittä...”

Korealaiseen pikkupakuun mahtuu kätevästi koko suku virkistävälle picnic-retkelle!

Kosmoskukkien joukkoon oli paiskattu oluttölkki. Muuten roskaaminen oli harvinaista – sillä siitä kiinnijäämisen seuraukset olisivat olleet kansalaiselle ankarat.

- YESTERDAY...
ALL MY TROUBLES
SEEMED SO FAR AWAYYY...

Bussissa hoilattiin tunti ikivihreitä – yleisön pyynnöistä huolimatta **Junnua**, **Rautavaaraa**, **Juicea**, **Baddingia**, **Kuoppamäkeä**, **Vickyä**, **Beatlesia**, **Piaffia**...

Jaloittelupaussi pidettiin aution hiekkarannan maisemissa. Maastopukuinen sotilasosasto vietti omaa taukoaan tien poskessa – pari kuvaa saatiin salavirkkaa otettua siitäkin.

Pjongjangiin tultiin kuudelta. Ajoimme suoraan tuttuun karaoke-paikkaan mahtavalle päätösillalliselle, jonka ruokalajivalikoiman suhteen oppaat olivat selvästi panostaneet loputkin ulkomaalaisten viihtymiseen tarkoitetut määrärahasa - herkkuvateja kannettiin pöytään sellaista tahtia, että heikompia hirvitti!

Tällä kertaa henkilökunta lauloi meille jäähyväisiksi herkän kiinalaisen balladin. Kim veti yllättäen jouluisen *A child is bornin* ja *Ri My wayn*. Ilkka omisti seurueen naisjoukoille oman sävellyksensä *Lasinkuultavan laulun*.

Sitten odottikin jo *Koryo*-hotellin tuttu sänky! Tai ei ihan vielä... aulabaarissa poikaporukka otti vielä yhdet oluet onnistuneen reissun kunniaksi. Tutustuimme samalla mukavaan ruotsalaiskaveriin, joka oli tullut tänne elokuvafestivaaleille!

Kimin pyynnöstä oli kerran vielä vedettävä *Vuoren kutsu* (vaikka olin jo päättänyt, että siihen epäviraiseen pianoon en enää koske...).

Puiden ympärille vedetyt muovit tai maalaraidat estävät tuhohyönteisiä kiipeämästä lehvistön tai neulasten kimppuun.

16.9. JÄÄHYVÄISTEN VUORO!

Pikku-Pekka kävi yllättäin potkimassa meidät ylös! Muuten kiitettävä suoritus tältä matkan kiistattomalta unikeolta, mutta tällä kertaa mies oli liikkeellä tuntia liian aikaisin!!

Hississä tavattiin vaihteeksi **Ri Un-jong** -niminen tarjoilija! Millä ihmeellä nämä ihmiset erottavat toinen toisensa?? Olisi hauska nähdä niiden puhelinluettelo... Saman hissimatkan aikana australialainen rouva kehui suomalaista koulutusta! Hissimatkustaminen avartaa.

Puoli kymmeneltä käppäiltiin rautatieasemalle, jossa olivat vuorossa haikeat kiittelyt ja hyvästelyt. Kutsuja esitettiin puolin ja toisin. Kim hehkutti:

– Olet siis todella Guinnessin Ennätystenkirjassa? Hei, jos annat minulle kaksi kuukautta aikaa, niin järjestän sinulle Pjongjangissa konsertin täydelle salille, kun seuraavaksi tulet tänne! Jos soitat kaikki yleisön toivekappaleet, saat paluulipunkin!

Lupasin harkita melko vakavasti.

Rin silmäkulmissa oli aidontuntuista kosteutta, kun halusimme viimeistä kertaa. Hieno viikko! Mahtavat järjestelyt! Ystävyysuhde maidemme välillä vahvistui taatusti pykälän verran.

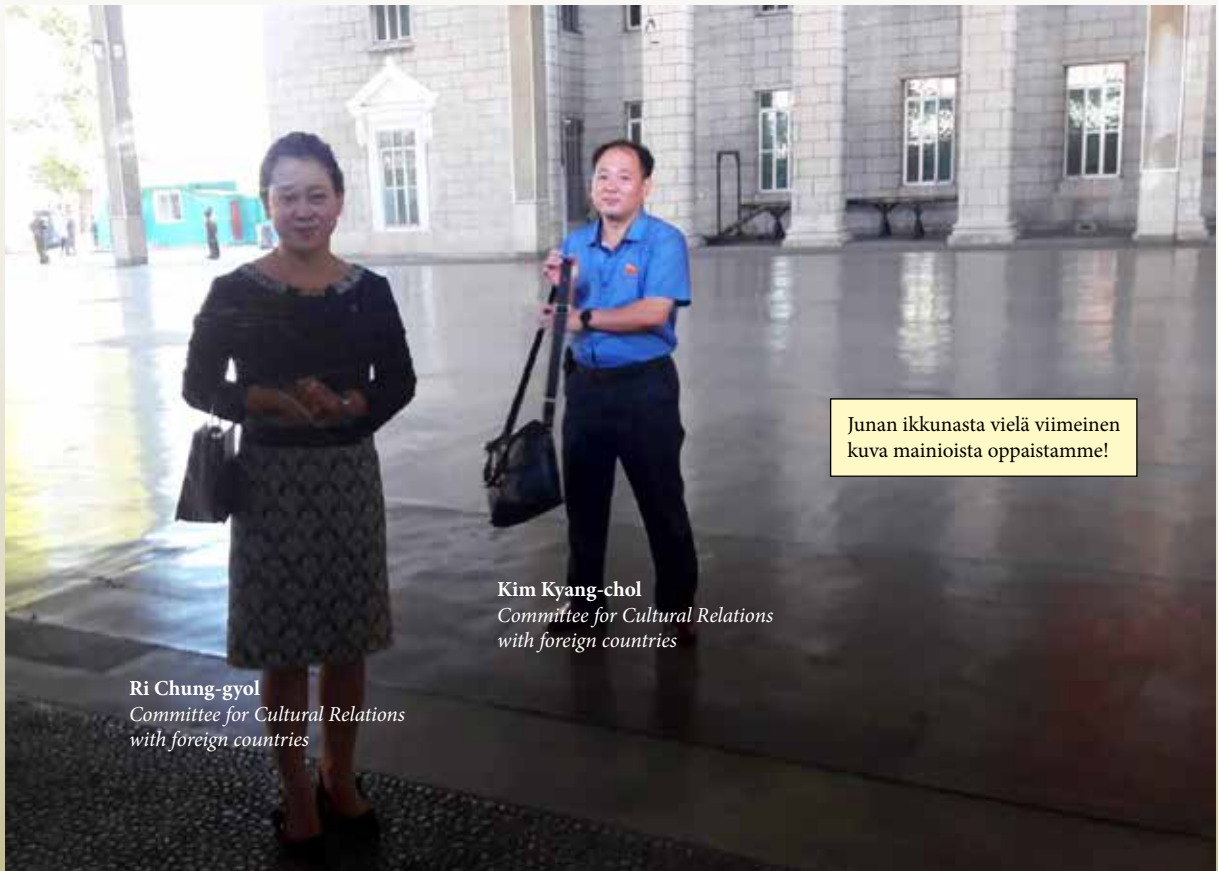
Pari tuntia kului taas tehokkaaseen odotteluun. Jokin meikäläisen persoonassa herätti rajavartijan mielenkiinnon – olin ainoa, jonka matkalaukku piti kaivaa piippuhylyltä esiin. Se pengottiin perusteellisesti, ja tiukkasävyisiä kysymyksiä huudettiin. Onneksi vain koreaksi, joten tyydyin vastaamaan niihin kaikkiin suomeksi ”en kommentoi”. Lopulta äijä vain murahti ja käski paiskaamaan kamat takaisin ylös.

Myös Kiinan puolella vierähti kaksi tuntia ennen kuin pääsimme liikkeelle. Daye, 71 v., tuohtui tupakoiville virkailijoille:

– Stop that at once! Smoke no good for my unborn baby! (näytti ”somasti paisunutta raskausvatsaansa”).

Hölmistyneet ukot tumppasivat välittömästi ja pyytelivät kovasti anteeksi ajattelemattomuuttaan.

Tällä kertaa hytit olivat nelipaikkaisia: muodostimme ”sairasosaston” Jussin, Marjatan ja Pirjon kanssa. Marjatta nosti pienen metelin, kun maahantulolomakkeissa kysyttiin myös rotua.

Junan ikkunasta vielä viimeinen kuva mainioista oppaistamme!

Kim Kyang-choi
Committee for Cultural Relations
with foreign countries

Ri Chung-gyol
Committee for Cultural Relations
with foreign countries

17.9. "KIINAA HYVÄN KIINAN PÄÄLLE..."

Pekingin aamuruuhka oli melkoinen! Maan lähestyvi- en 70-vuotisjuhlallisuuksien takia poliiseja ja tiesulku- ja näkyi yhä enemmän. Saimme pian tietää, ettei esi- merkiksi *Tiananmenille* tai *Kiellettyyn kaupunkiin* ollut tänäänkään mitään asiaa, koska siellä valmistaudut- tiin massatapahtumiin jo täysillä.

Viestiyhteydet onneksi toimivat taas. Lähetin isäukol- le onnittelutekstarin 93-vuotispäivän johdosta! Tutun mutta karun *Zhong Gu* -hotellin pianoa ei edelleen- kään saanut soittaa. Tällä kertaa ilmiantajan roolin otti kipakkailmeinen siivoojajoukko.

Käytiin neljään pekkaan pankissa (kaksi oikeata + ernopekka ja ilkkapekka) vaihtamassa yaneja. Sitten syömään! Iso-Pekka muisti edelliseltä käynniltään ”jossain parin kilometrin päässä” olevan mainion *Mother's Chinese Food* -paikan, joka piti ehdottomasti etsiä. Matkalla ohitettiin kuola valuen mm. *McDonalds*, *Kentucky Fried Chicken*, *Burger King* ja *Starbucks*, mutta mikään näistä ei kelvannut kelpo matkanjohtajallemme. Mamman kotiruokaa oli saatava!

Lopulta paikka löytyikin, eikä mies ollut kehumut sitä turhaan: kiinalainen kotisapuska oli todella herkullista, ja sitä oli riittävästi neljän nälkäisen suomipojan tarpeisiin! Oluttakin saatiin, joten elämä alkoi taas kummasti maistua.

Ison-Pekan nenä tiesi, miten rautatieasemalta suunnistetaan herkkupatojen ääreen...

Tankkauksen jälkeen poikettiin Ernon kanssa spontaanisti turisti-infoon, jossa kyseltiin mahdollisuuksia päästä kuuluisalle muurille. Se olisi kuitenkin vienyt koko päivän, joten kysyttiin, mitä täällä voisi tehdä, kun on vain puoli päivää aikaa. Nuorten ummikoiden kännykkäkääntäjä antoi vastauksen:

- "IF YOU HAVE JUST HALF A DAY, YOU GO TO HEAVEN!"

- Eh... excuse us?! You mean "Go to HELL"?? Quite rude of you...

- Sorry... TEMPLE of Heaven! nauroivat viskaalit hämillään.

Pikku-Pekan käsi taas osasi tarttua olutlasiin varmalla otteella...

Han-dynastian aikaisia kasvisruukkuja?

Okei, se kuulosti hyvältä. Kartasta katsottuna *Taivaan temppeli* näytti olevan reippaan puolen tunnin kävelymatkan etäisyydellä, joten sinne siis. Suunnistusapua saatiin mm. mukavilta poliiseilta.

1400-luvulla rakennettu pyhättölinnoitus olikin melkoinen kohde: ostimme liput valtavan kokoiselle puistoalueelle ja aloimme ihmetellä, mitä kaikkea täältä löytyisi. Ikivanhat muurit kätkivät sisälleen yhtä ikivanhoja keisareita, dynastioita ja uhrialttareita pysäyttävine historioineen! Sadat kiinalaisturistit parveilivat ympärillämme kuvaten milloin toisiaan, milloin *mingin* dynastian aikaisia pyhiä rakennuksia ja esineitä.

Ming-dynastian aikainen ruukku.

Mun-dynastian aikainen turisti.

Nautimme oluet kioskillä puiston hämyssä ja suunnistimme metrolla takaisin kämpille.

Jussi ja Marjatta olivat viettäneet päivän taidenäyttelyssä – muiden lähinnä kerätessä voimia hotellilla.

14.9. HELSINKI-VANTAAN ASFALTTI MAISTUI!

Paluulennon viihteeksi valikoituivat **Glenn Gouldin** tähdittämä *The Wife*, joka kertoi Nobel-kirjailijan ”haamuvaimosta” sekä *Teen Spirit*, jossa 17-v. tyttö Wight-saarelta osallistuu Lontoon laulukisaan.

Aamuyöstä voitin 250 000 koneen *Haluatko miljonääriksi* -visailussa. Harmi vain, että Finnair ei taida oikeasti jakaa voittorahoja?

Olipa reissu! Ja olipa hieno tunne päästä sieltä ”pahan akselilta” kotiin!!! Olinpa jopa suudella kiitorataa...

Kentältä ajoin suoraan Porkkalaan, jossa otin vastaan Porin lyseon riemuluokkakokouksen äijät!

Sopivasti juuri ennen matkaa telkkarista tuli muuten se *James Bond* -pätkä, jossa kaikkivoipaa brittiagenttiämme (**Pierce Brosnan**) kidutetaan pari vuotta juuri Pohjois-Koreassa. Elokuvan nimi oli kannustavasti *Kuolema saa odottaa...*

Elämä siis jatkokoon täälläkin.

– Mitä yhteistä on tosi uskovaisella ja tosi kommunistilla? Kumpikin haluaa rajan taakse... mutta EI IHAN VIELÄ!
– Huono!

– Ensi kerralla SÄ hoidat matkanjohtajan hommat, ja MÄ nukun pitkään aamuisin!
– Älä unta nää!

Pohjois-Korean kansallislintu on kanahaukka (*Accipiter gentilis*)

– Enkö tehnytkin oikein, kun en suostunut laittamaan siihen ”rotu”-kohtaan mitään?
– Juu juu... mulle sä oot kuitenkin edelleen rotunainen!

- Miten niin hävisin monta kertaa?
Eilenkin voitin jassossa kympin!

- Mitä eroa on restaurantilla ja restroomilla?
- No?
- Eiku kerro! Ei tää ollu kompa!

UUTISISTA,
HYVÄÄ ILTAA!

MAATAMME ON KOHDANNUT
TÄNÄÄN **VALTAVA** ILO!

SUOMALAISET AATEVELJEMME
JA -SISAREMME OVAT **VIHDOIN**
TAJUNNEET, ETTÄ MAIDEMME VÄLILLÄ
ON ENÄÄ **YKSI** VALTIO!!

Ri Chun-hee
KCTV

Viimeisen sanan saakoon tässä tarinassa
Kansandemokraattisen tasavallan äänitorvi,
legendaarinen uutisankkuri **Ri Chun-hee**.
Tämä 72-vuotias eläkeläisrouva kutsutaan yhä
kehiin, kun maassa tapahtuu jotain suurta...